සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි.

රහස්‍ය ලේඛනයකි.

OLD

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය - 2020

දේශපාලන විද්‍යාව

(පැරණි නිර්දේශය)

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

Department of Examinations

මෙය උත්තරපත්‍ර පරීක්ෂකවරුන්ගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා සකස් කෙරිණි.
ප්‍රධාන/ සහකාර පරීක්ෂක රැස්වීමේ දී ඉදිරිපත්වන අදහස් අනුව මෙහි වෙනස්කම් කරනු ලැබේ.

අවසන් සංශෝධන ඇතුළත් කළ යුතුව ඇත.

Department of Examinations

මෙම ලකුණු දීමේ පටිපාටිය තුළ සපයා ඇති ආදර්ශ පිළිතුරු හුදෙක් උත්තරපත්‍ර පරීක්ෂකවරුන්ට මඟපෙන්වීම සඳහා පමණක් වේ. ආදර්ශ පිළිතුරුවල සඳහන් සෑම කරුණක් ම අපේක්ෂකයින් විසින් තම පිළිතුරුවල ලියා නොතිබීමට පිළිවන. එසේ වුව ද සපයා ඇති පිළිතුරු පරීක්ෂා කිරීමේ දී ආදර්ශ පිළිතුරේ අන්තර්ගත කරුණුවලට අනුගතවනවා යැයි හැඟේ නම් අදාළ ලකුණු ලබා දීමට පරීක්ෂකවරුන් වගබලාගත යුතු ය.

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය - 2020
23 - දේශපාලන විද්‍යාව - (පැරණි නිර්දේශය)
ලකුණු බෙදීයාම

I පත්‍රය

කාලය පැය 02 යි

වරණ 05 බැගින් වූ බහුවරණ ප්‍රශ්න 50කි. ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සැපයිය යුතු ය.

එක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 01 බැගින් මුළු ලකුණු 50 කි.

Department of Examinations

II පත්‍රය

කාලය පැය 03 යි

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය කොටස් 03කින් යුක්ත ය.

A කොටස - කෙටි පිළිතුරු සැපයීමේ වර්ගයේ ප්‍රශ්න 20කි. ප්‍රශ්න සියල්ලට ම පිළිතුරු සැපයිය යුතු ය. එක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 01 බැගින් ලකුණු 20 කි.

B කොටස - අර්ධ ව්‍යුහගත හා රචනා වර්ගයේ ප්‍රශ්න 04කි. ප්‍රශ්න දෙකකට පිළිතුරු සැපයිය යුතු ය. එක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 20 බැගින් ලකුණු 40කි.

C කොටස - අර්ධ ව්‍යුහගත හා රචනා වර්ගයේ ප්‍රශ්න 04 කි. දෙකකට පිළිතුරු සැපයිය යුතු ය. එක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 20 බැගින් ලකුණු 40කි.

II පත්‍රය සඳහා මුළු ලකුණු 100 කි.

අවසාන ලකුණු ගණනය කිරීම: **I** පත්‍රය = **50**

II පත්‍රය= **100**

$$\text{අවසාන ලකුණ} = 50 + \frac{100}{2} = 100$$

පරීක්ෂකවරුන්ට උපදෙස් :

මෙම සංග්‍රහය තුළ අන්තර්ගත වන්නේ අ.පො.ස. (උ.පෙළ) 2020 ඔක්තෝම්බර් මාසයේදී පවත්වන ලද විභාගය සඳහා අංක 23 දේශපාලන විද්‍යාව විෂය නිර්දේශයට අයත් පළමුවන හා දෙවන ප්‍රශ්න පත්‍රවල අඩංගු ප්‍රශ්න සඳහා පාලක පරීක්ෂක මණ්ඩලය විසින් සකසන ලද ආදර්ශ පිළිතුරු මාලාව ය. මෙම පිළිතුරු සහකාර පරීක්ෂකවරුන්ට පිළිතුරු ඇගයීම සඳහා මග පෙන්වීමක් පමණක් වේ. පිළිතුරුවල අඩංගු වන්නේ අසා ඇති ප්‍රශ්නයට අදාළ වන මූලික කරුණු පමණි. මෙම කරුණුවලට අමතරව අපේක්ෂකයින් තවත් කරුණු ඉදිරිපත් කර තිබේ නම් ඒවායේ අදාළ භාවය සැලකිල්ලට ගෙන ඒ සඳහා ද ලකුණු ලබා දීමට පරීක්ෂකවරයා ක්‍රියාකළ යුතු ය. පිළිතුරු සඳහා ලකුණු ලබා දීමේදී පහත දැක්වෙන කරුණු කෙරෙහි පරීක්ෂවරයා විශේෂයෙන් අවධානය යොමු කළ යුතු ය.

(අ) ප්‍රශ්නය නිවැරදිව තේරුම් ගෙන තිබේද? මේ බව ප්‍රවේශය හැඳින්වීම මගින් අවබෝධ කර ගත හැක.
(ආ) ප්‍රශ්නයට අදාළ කරුණු නිවැරදිව තෝරා ගෙන තිබෙනවාද සහ එම කරුණු නිවැරදිව විධිමත් අයුරින් සංවිධානය කොට ඉදිරිපත් කර තිබෙනවාද යන්න.
(ඇ) කරුණු ප්‍රමාණවත් අයුරින් විශ්ලේෂණය කර තිබෙනවාද යන්න.
(ඈ) අවසාන නිගමනයකට එළඹ තිබේද යන්න සහ එම අවසාන නිගමනය තාර්කික එකක් වනවාද යන්න.

අපේක්ෂකයින් පිළිතුරු තුළ ඉදිරිපත් කරන කරුණු පිළිබඳව යම් ගැටලු සහගත තත්වයක් පවතින්නේ නම් ඒ පිළිබඳව ප්‍රධාන පරීක්ෂකවරයාගේ අවධානයට ලක් කොට තීරණයක් ගත යුතු ය.

ප්‍රශ්න පත්‍රවල අභිමතාර්ථ :

I වන ප්‍රශ්න පත්‍රය
සමස්ත නිර්දේශ පත්‍රයටම අදාළවන බහුවරණ ප්‍රශ්න 50 කින් සමන්විත වේ.

II වන ප්‍රශ්න පත්‍රය
A, B හා C යන කොටස් තුනකින් සමන්විතය.

II වන ප්‍රශ්න පත්‍රය - A කොටස
සමස්ත නිර්දේශ පත්‍රයම ආවරණය වන කෙටි ප්‍රශ්න 20 කින් සමන්විත වේ.

II වන ප්‍රශ්න පත්‍රය - B කොටස

දේශපාලන විද්‍යාව විෂය තුළ අන්තර්ගත වන න්‍යායන් සහ ඒවායේ ප්‍රායෝගික භාවිතය පිළිබඳව අපේක්ෂකයින්ගේ දැනුම හා අවබෝධය පරීක්ෂා කිරීම මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ අභිමතාර්ථය වේ. මේ අනුව සමහර ප්‍රශ්න මගින් න්‍යායාත්මක සංකල්ප පිළිබඳව සෘජුව ම අපේක්ෂකයින්ගේ දැනුම පරීක්ෂාවට භාජනය කෙරෙන අතර තවත් සමහර ප්‍රශ්න මගින් තෝරාගත් රටවල් කිහිපයක් ආශ්‍රයෙන් න්‍යාය හා භාවිතය අතර පවතින සම්බන්ධතාව පිළිබඳව අපේක්ෂකයින්ගේ දැනුම හා අවබෝධය පරීක්ෂා කෙරේ.

II වන ප්‍රශ්න පත්‍රය - C කොටස

මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ C කොටසේ අභිමතාර්ථය වන්නේ ශ්‍රී ලංකාව බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිතයක්ව පැවැති යුගයේ බ්‍රිතාන්‍ය පාලකයින් විසින් ක්‍රියාවට නැංවූ දේශපාලන, ආර්ථික හා සමාජ ප්‍රතිසංස්කරණවල බලපෑම හා එහි ප්‍රතිඵල පිළිබඳවත්, නිදහසින් පසු යුගයේ ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලනය හා ආණ්ඩුක්‍රම වර්ධනය පිළිබඳවත් අපේක්ෂකයින්ගේ දැනුම හා අවබෝධය පරීක්ෂාවට ලක්කිරීම ය. මෙයට අමතරව ශ්‍රී ලංකාව සහ අන්තර්ජාතික සමාජය අතර පවත්නා සම්බන්ධතාවයන්හි ස්වරූපය පිළිබඳව ද අපේක්ෂකයින්ගේ දැනුම පරීක්ෂා කිරීම තවත් අරමුණක් වේ.

Department of Examinations

උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමේ පොදු ශිල්පීය ක්‍රම

උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමේ හා ලකුණු ලැයිස්තුවල ලකුණු සටහන් කිරීමේ සම්මත ක්‍රමය අනුගමනය කිරීම අනිවාර්යයෙන් ම කළ යුතුවේ. ඒ සඳහා පහත පරිදි කටයුතු කරන්න.

1. උත්තරපත්‍ර ලකුණු කිරීමට රතුපාට බෝල් පොයින්ට් පෑනක් පාවිච්චි කරන්න.

2. සෑම උත්තරපත්‍රයකම මුල් පිටුවේ සහකාර පරීක්ෂක සංකේත අංකය සටහන් කරන්න.
ඉලක්කම් ලිවීමේදී **පැහැදිලි ඉලක්කමෙන්** ලියන්න.

3. ඉලක්කම් ලිවීමේදී වැරදුණු අවස්ථාවක් වේ නම් එය පැහැදිලිව තනි ඉරකින් කපා හැර නැවත ලියා කෙටි අත්සන යොදන්න.

4. එක් එක් ප්‍රශ්නයේ අනු කොටස්වල පිළිතුරු සඳහා හිමි ලකුණු ඒ ඒ කොටස අවසානයේ △ ක් තුළ ලියා දක්වන්න. අවසාන ලකුණු ප්‍රශ්න අංකයත් සමග □ ක් තුළ, භාග සංඛ්‍යාවක් ලෙස ඇතුළත් කරන්න. ලකුණු සටහන් කිරීම සඳහා පරීක්ෂකවරයාගේ ප්‍රයෝජනය සඳහා ඇති තීරුව භාවිත කරන්න.

උදාහරණ : ප්‍රශ්න අංක 03

(i) .... √ △ $\frac{4}{5}$

(ii) .... √ △ $\frac{3}{5}$

(iii) .... √ △ $\frac{3}{5}$

(03) (i) $\frac{4}{5}$ + (ii) $\frac{3}{5}$ + (iii) $\frac{3}{5}$ = □ $\frac{10}{15}$

බහුවරණ උත්තරපත්‍ර : (කවුළු පත්‍රය)

1. අ.පො.ස. (උ.පෙළ) හා තොරතුරු තාක්ෂණ විභාගය සඳහා කවුළු පත්‍ර දෙපාර්තමේන්තුව මගින් සකසනු ලැබේ. නිවැරදි වරණ කපා ඉවත් කළ සහතික කරන ලද කවුළුපතක් ඔබ වෙත සපයනු ලැබේ. සහතික කළ කවුළු පත්‍රයක් භාවිත කිරීම පරීක්ෂකගේ වගකීම වේ.

2. අනතුරුව උත්තරපත්‍ර හොඳින් පරීක්ෂා කර බලන්න. කිසියම් ප්‍රශ්නයකට එක් පිළිතුරකට වඩා ලකුණු කර ඇත්නම් හෝ එකම පිළිතුරක්වත් ලකුණු කර නැත්නම් හෝ වරණ කැපී යන පරිදි ඉරක් අඳින්න. ඇතැම් විට අයදුම්කරුවන් විසින් මුලින් ලකුණු කර ඇති පිළිතුරක් මකා වෙනත් පිළිතුරක් ලකුණු කර තිබෙන්නට පුළුවන. එසේ මකන ලද අවස්ථාවකදී පැහැදිලිව මකා නොමැති නම් මකන ලද වරණය මත ද ඉරක් අඳින්න.

3. කවුළු පත්‍රය උත්තරපත්‍රය මත නිවැරදිව තබන්න. නිවැරදි පිළිතුර ✓ ලකුණකින් ද, වැරදි පිළිතුර 0 ලකුණකින් ද වරණ මත ලකුණු කරන්න. නිවැරදි පිළිතුරු සංඛ්‍යාව ඒ ඒ වරණ තීරයට පහළින් ලියා දක්වන්න. අනතුරුව එම සංඛ්‍යා එකතු කර මුළු නිවැරදි පිළිතුරු සංඛ්‍යාව අදාළ කොටුව තුළ ලියන්න.

Department of Examinations

ව්‍යුහගත රචනා හා රචනා උත්තරපත්‍ර :

1. අයදුම්කරුවන් විසින් උත්තරපත්‍රයේ හිස්ව තබා ඇති පිටු හරහා රේඛාවක් ඇඳ කපා හරින්න. වැරදි හෝ නුසුදුසු පිළිතුරු යටින් ඉරි අඳින්න. ලකුණු දිය හැකි ස්ථානවල හරි ලකුණු යෙදීමෙන් එය පෙන්වන්න.

2. ලකුණු සටහන් කිරීමේදී ඕවර්ලන්ඩ් කඩදාසියේ දකුණු පස තීරය යොදා ගත යුතු වේ.

3. සෑම ප්‍රශ්නයකටම දෙන මුළු ලකුණු උත්තරපත්‍රයේ මුල් පිටුවේ ඇති අදාළ කොටුව තුළ ප්‍රශ්න අංකය ඉදිරියෙන් අංක දෙකකින් ලියා දක්වන්න. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස් අනුව ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීම කළ යුතුවේ. සියලු ම උත්තර ලකුණු කර ලකුණු මුල් පිටුවේ සටහන් කරන්න. ප්‍රශ්න පත්‍රයේ දී ඇති උපදෙස්වලට පටහැනිව වැඩි ප්‍රශ්න ගණනකට පිළිතුරු ලියා ඇත්නම් අඩු ලකුණු සහිත පිළිතුරු කපා ඉවත් කරන්න.

4. පරීක්ෂාකාරීව මුළු ලකුණු ගණන එකතු කොට මුල් පිටුවේ නියමිත ස්ථානයේ ලියන්න. උත්තරපත්‍රයේ සෑම උත්තරයකටම දී ඇති ලකුණු ගණන උත්තරපත්‍රයේ පිටු පෙරළමින් නැවත එකතු කරන්න. එම ලකුණ ඔබ විසින් මුල් පිටුවේ එකතුව ලෙස සටහන් කර ඇති මුළු ලකුණට සමාන දැයි නැවත පරීක්ෂා කර බලන්න.

ලකුණු ලැයිස්තු සකස් කිරීම :

මෙවර සියලු ම විෂයන්හි අවසාන ලකුණු ඇගයීම් මණ්ඩලය තුළදී ගණනය කරනු නොලැබේ. එබැවින් එක් එක් පත්‍රයට අදාළ අවසාන ලකුණු වෙන වෙනම ලකුණු ලැයිස්තුවලට ඇතුළත් කළ යුතු ය. I පත්‍රයට අදාළ ලකුණු ලකුණු ලැයිස්තුවේ "I වන පත්‍රය" තීරුවේ ඇතුළත් කර අකුරෙන් ද ලියන්න. අදාළ විස්තර ලකුණු ඇතුළත් කර "II වන පත්‍රය" තීරුවේ II පත්‍රයේ අවසාන ලකුණු ඇතුළත් කරන්න. 51 චිත්‍ර විෂයයේ I, II හා III පත්‍රවලට අදාළ ලකුණු වෙන වෙනම ලකුණු ලැයිස්තුවල ඇතුළත් කර අකුරෙන් ද ලිවිය යුතු වේ.

***

Department of Examinations

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved]

පැරණි නිර්දේශය/பழைய பாடத்திட்டம்/Old Syllabus

OLD

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2020
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2020
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2020

දේශපාලන විද්‍යාව I
அரசியல் விஞ்ஞானம் I
Political Science I

23 S I

පැය දෙකයි
இரண்டு மணித்தியாலம்
Two hours

උපදෙස්:

- **සියලු ම** ප්‍රශ්නවලට පිළිතුරු සපයන්න.
- උත්තර පත්‍රයේ නියමිත ස්ථානයේ ඔබේ **විභාග අංකය** ලියන්න.
- උත්තර පත්‍රයේ පිටුපස දී ඇති උපදෙස් ද සැලකිල්ලෙන් කියවා, පිළිපදින්න.
- 1 සිට 50 තෙක් එක් එක් ප්‍රශ්නයට (1), (2), (3), (4), (5) යන පිළිතුරුවලින් **නිවැරදි** පිළිතුර තෝරාගෙන, එය **උත්තර පත්‍රයේ පසුපස දැක්වෙන උපදෙස් පරිදි කතිරයක් (X) යොදා දක්වන්න.**
- එක් ප්‍රශ්නයකට ලකුණු 02 බැගින් මුළු ලකුණු 100කි.

Department of Examinations

- අංක 1 සිට 25 තෙක් ඇති ප්‍රශ්න සඳහා ඒ ඒ ප්‍රශ්නයේ මාතෘකාවට අදාළ ව ප්‍රකාශ පහක් දක්වා ඇත. එම ප්‍රකාශ අතුරෙන් නිවැරදි වන්නේ ප්‍රකාශ **හතරක්** පමණි. **නිවැරදි** ප්‍රකාශ ඇතුළත් කාණ්ඩය තෝරන්න.

1. දේශපාලන විද්‍යාව විකාශනය වීමේ දී,
A - සම්භාව්‍ය ග්‍රීක දාර්ශනිකයෝ පුරෝගාමී දායකත්වයක් සිදු කළ හ.
B - එහි විෂයපථය සහ ප්‍රවේශ ප්‍රසාරණය විය.
C - එය සමාජීය විද්‍යාවක් බවට පත් වූයේ දහනව වන සියවසේ දෙවන භාගයෙන් පසුව ය.
D - එය සැම විටම සමාජ පන්ති අතර ගැටුම අවධාරණය කෙළේ ය.
E - එය රාජ්‍යය සහ ආණ්ඩුව පිළිබඳ අධ්‍යයනය කිරීමෙන් ඔබ්බට ගොස් ඇත.
(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

2. දේශපාලන විද්‍යා න්‍යායට අනුව රාජ්‍යය
A - වෙනස් වූ ඓතිහාසික තත්ත්වයන්ට අනුව විවිධ ස්වරූප ගෙන ඇත.
B - මධ්‍යතන යුගයේ දී වැඩවසම් ස්වරූපයක් අත්පත් කර ගත්තේ ය.
C - වර්තමානයේ දී ජාතික-රාජ්‍යය යනුවෙන් හැඳින්වේ.
D - සැම විටම සාමය සඳහා පමණක් කැප වී ඇත.
E - ස්වාධිපත්‍ය බලය රහිත වූ විට පැවතීමට නොහැකි සමාජ ආයතනයකි.
(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

3. නිර්බාධවාදී රාජ්‍යය
A - පුද්ගලිකවාදය අවධාරණය කරයි.
B - ආර්ථිකය පාලනය කරයි.
C - සමාජයේ නීතිය සහ සාමය සහතික කරයි.
D - පුද්ගලයන් විසින් ආර්ථික කටයුතු මෙහෙයවිය යුතු යැයි පිළිගනියි.
E - මනුෂ්‍ය නිදහස සඳහා අවශ්‍ය තත්වයන් නිර්මාණය කරයි.
(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

4. ලිබරල් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩුවක අත්‍යවශ්‍ය අංග ලක්ෂණවලට ඇතුළත් වන්නේ,
A - මහජන පරමාධිපත්‍යය
B - අයිතිවාසිකම්
C - නියෝජිත ආණ්ඩුව
D - නිදහස් සහ සාධාරණ මැතිවරණ
E - ඒකීය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව
(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

5. කැබිනට් ආණ්ඩු ක්‍රමය තුළ
A - අග්‍රාමාත්‍යවරයා සහ කැබිනට් මණ්ඩලය විධායක බලය ක්‍රියාත්මක කරති.
B - අග්‍රාමාත්‍යවරයාට පාර්ලිමේන්තුවේ බහුතර සහාය හිමි විය යුතු ය.
C - කැබිනට් මණ්ඩලය ව්‍යවස්ථාදායකයට වගකිව යුතු නැත.
D - විධායකය සහ ව්‍යවස්ථාදායකය සමීප සම්බන්ධීකරණයක් පවත්වාගෙන යති.
E - දේශපාලන විධායකයේ සාමාජිකයන් පත් කරන්නේ ව්‍යවස්ථාදායකයේ සාමාජිකයන් අතුරිනි.
(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

6. මිශ්‍ර විධායක ක්‍රමය තුළ
A - විධායක දෙකක් සමගාමීව ක්‍රියාත්මක වෙති.
B - ජනාධිපතිවරයාට, අග්‍රාමාත්‍යවරයාට වඩා බලතල ඇත.
C - ජනාධිපතිවරයා සෘජුව ම මහජනතාව විසින් තෝරා පත්කර ගනු ලැබේ.
D - අග්‍රාමාත්‍යවරයා ජනාධිපතිවරයාට වගකිව යුතු නැත.
E - ව්‍යවස්ථාදායකය විසින් අග්‍රාමාත්‍යවරයා ඉවත් කරනු ලැබීම, ජනාධිපති ධුරයට බලපෑමක් ඇති නොකරයි.
(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

7. ආණ්ඩුවේ අභ්‍යන්තර කාර්යයන්ට අයත් වන්නේ,
A - රාජ්‍යයේ භෞමික සීමා ආරක්ෂා කිරීමයි.
B - නීතිය හා සාමය පවත්වාගෙන යාමයි.
C - සමාජ සුභසාධනය සැලසීමයි.
D - සමාජ ගැටුම් කළමනාකරණය කිරීමයි.
E - පරිසර සුරක්ෂිතතාව සහතික කිරීමයි.
(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

8. දේශපාලන සමාජානුයෝජනයේ මාධ්‍ය අතර පහත සඳහන් ඒවා ද පවතී.
A - ජනමාධ්‍ය
B - අධ්‍යාපන ආයතන
C - පවුල
D - පූජනීය ස්ථාන
E - මිත්‍රත්ව සංවිධාන/සමිති
(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

9. දේශපාලන ප්‍රචණ්ඩත්වය
A - සමහර දේශපාලන කණ්ඩායම්වල හැසිරීම් රටාවකි.
B - කැරළි කෝලාහල තුළින් ප්‍රකාශයට පත් වේ.
C - වර්ගවාදය තුළ දැකිය හැකි ය.
D - ත්‍රස්තවාදයේ ප්‍රධාන අවියයි.
E - සමාජ සාමය ප්‍රවර්ධනය කරයි.
(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

10. පුරවැසි නිදහස සුරක්ෂිත කිරීමට නූතන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රාජ්‍යයන් සතු පියවරවලට අයත් වන්නේ,
A - නීතියේ ආධිපත්‍යය ස්ථාපිත කිරීමයි.
B - විධායක බලය කේන්ද්‍රගත කිරීමයි.
C - ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට මානව අයිතිවාසිකම් ඇතුළත් කිරීමයි.
D - මාධ්‍ය නිදහස සහතික කිරීමයි.
E - ආර්ථික සහ සමාජ සාධාරණත්වය ඇති කිරීමයි.
(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

11. ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රමයේ **අයහපත්** ප්‍රතිඵලවලට අයත් වූයේ,
A - ආණ්ඩුවේ අකාර්යක්ෂමතාව ඇති වීමයි.
B - සමාජ සුභසාධන ප්‍රතිපත්තිවල මතුවීමයි.
C - ආණ්ඩුකාරවරයාගේ බලය වර්ධනය වීමයි.
D - ව්‍යවස්ථාදායකයේ සාමාජිකයන්ගේ පෞද්ගලික න්‍යාය පත්‍ර ප්‍රමුඛ වීමයි.
E - අමාත්‍යවරුන් අතර සාමූහික වගකීමක් නොතිබීමයි.
(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

Department of Examinations

12. සෝල්බරි ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ අග්‍රාණ්ඩුකාරවරයාගේ බලතල අතර පැවතියේ
    A - පාර්ලිමේන්තුව සම්මත කළ පනත් කෙටුම්පත්වලට අනුමැතිය දීමයි.
    B - පාර්ලිමේන්තුව කැඳවීම, වාර අවසාන කිරීම සහ විසුරුවා හැරීමයි.
    C - අග්‍රාමාත්‍යවරයා ධුරයෙන් ඉවත් කිරීමයි.
    D - සෙනෙට් සභාවට මන්ත්‍රීවරුන් 15 දෙනකු පත් කිරීමයි.
    E - උත්සවකාරී අවස්ථාවලදී පාර්ලිමේන්තුවේ මූලාසනය දැරීමයි.
    (1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

13. රාජ්‍ය පරිපාලනය
    A - රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීමට සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරකම්වලින් සමන්විත වේ.
    B - සමාජ සුභසාධන ප්‍රතිපත්ති නිසා පුළුල් වූ විෂයපථයක් සහිත ය.
    C - නිලධරතන්ත්‍රය මගින් ක්‍රියාත්මක වේ.
    D - දේශපාලනීකරණය නොවී තිබෙන විට වඩාත් කාර්යක්ෂම වේ.
    E - ශාස්ත්‍රීය අධ්‍යයන ක්ෂේත්‍රයක් ලෙස ආරම්භ වූයේ ඉන්දියාවෙහි ය.
    (1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

14. ගැටුම් විපරිවර්තනය
    A - ගැටුම් නිරාකරණයේ ඌණතාවලට පිළියම් යෙදීමට අපේක්ෂා කරයි.
    B - ගැටුම්වල සන්දර්භය වෙනස් කිරීම යන අර්ථය සහිත ය.
    C - ගැටුම්වලට සම්බන්ධ පාර්ශ්ව අතර සම්බන්ධතා වෙනස් කිරීම යන අර්ථය ද සහිත ය.
    D - ගැටුම්වල සමාජ සහ දේශපාලන මූලාශ්‍රවලට වැඩි අවධානයක් යොමු කරයි.
    E - ගැටුමක් ඒකපාර්ශ්වික ජයග්‍රහණයකින් අවසන් වීමට පහසුකම් සලසයි.
    (1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

15. සමාජවාදී ආණ්ඩු ක්‍රමය
    A - තනි පක්ෂ ක්‍රමයක් ප්‍රවර්ධනය කෙළේ ය.
    B - කොමියුනිස්ට් සමාජයක් ස්ථාපිත කිරීම ඉලක්ක කර ගත්තේ ය.
    C - පුද්ගල නිදහස පිළිගත්තේ ය.
    D - මාක්ස්වාදය මගින් මඟ පෙන්වනු ලැබිණි.
    E - සමානාත්මතාවාදී සමාජයක් ප්‍රවර්ධනය කෙළේ ය.
    (1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

16. සිවිල් සමාජ ව්‍යාපාර
    A - ආණ්ඩුව මෙයෙවීම සඳහා දේශපාලන බලය ලබාගැනීමට අපේක්ෂා කරයි.
    B - නිශ්චිත අභිලාෂ මත ගොඩනැගුණු සීමිත න්‍යායපත්‍ර සහිත ය.
    C - සමාජ ක්‍රියාකාරිත්වය සඳහා පුරවැසියන්ට අවකාශ සපයයි.
    D - රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදන ක්‍රියාවලියට යෙදවුම් සපයයි.
    E - නූතන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සඳහා අත්‍යවශ්‍ය ය.
    (1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

17. ඒකීය ආණ්ඩුක්‍රම ආකෘතිය යටතේ
    A - ස්වාධිපත්‍යය මධ්‍යම සහ ප්‍රාන්ත ආණ්ඩු අතර බෙදී යයි.
    B - පළාත් පාලන ආයතනවලට ස්වායත්තතාවක් නොමැත.
    C - පවතින්නේ තනි නීති ක්‍රමයකි.
    D - ප්‍රාදේශීය අභිලාෂවලට වඩා වැඩි ප්‍රමුඛතාවක් ජාතික අභිලාෂවලට ලබා දේ.
    E - ස්වාධිපත්‍ය බලය ස්ථානගත වන්නේ මධ්‍යම ආණ්ඩුව තුළ පමණකි.
    (1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

18. අන්තර්ජාතික දේශපාලනය තුළ ප්‍රධාන ක්‍රියාකාරකයන් වන්නේ,
    A - ජාතික-රාජ්‍යයන් ය.
    B - ආගමික නායකයන් ය.
    C - අන්තර්-රාජ්‍ය සංවිධානයන් ය.
    D - කීර්තිමත් පුද්ගලයන් ය.
    E - ජාත්‍යන්තර මූල්‍ය ආයතනයන් ය.
    (1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

Department of Examinations

19. රාජ්‍යයන් සාමාන්‍යයෙන් බල දේශපාලනයේ යෙදෙන්නේ

A - ජාතික ආරක්ෂාව සඳහා ය.
B - ජාතික ආර්ථික ප්‍රතිලාභ සඳහා ය.
C - පාලකයන්ගේ ආත්ම තෘප්තිය සඳහා ය.
D - ජාතික අභිමානය සඳහා ය.
E - මතවාදී හේතු මත ය.

(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

20. බල සමතුලිතතා සංකල්පයට අනුව,

A - රාජ්‍යයන් යුද්ධයට එළඹෙන්නේ බල අසමතුලිතතාවක් පවතින විට ය.
B - ඇතැම් විට රාජ්‍යයන්ට තමන්ගේම තනි උත්සාහය මගින් බල තුලනය ඇති කරගත හැකි ය.
C - රාජ්‍යයන් අතර සහයෝගීතාව, බල තුලනය ඇති කිරීමට ආධාරකාරී වේ.
D - රාජ්‍යයන් අතර බල තුලනය නිසා යුද්ධය අනවශ්‍ය බවට පත්වේ.
E - රාජ්‍යයන් අතර බල තුලනය ලෝක සාමයට බාධාවකි.

(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

21. ශ්‍රී ලංකාවේ 1978 දෙවන ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ පාර්ලිමේන්තුව

A - දිස්ත්‍රික් පදනම මත ඡන්දයෙන් තෝරා පත් කරගත් සාමාජිකයන් 196 දෙනෙකුගෙන් සමන්විත ය.
B - නිසි ලෙස සම්මත කළ පනත් සහතික කිරීමේ බලය හිමි වන්නේ කථානායකවරයාට ය.
C - ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ කවර හෝ විධිවිධානයක් අත්හිටුවන නීති පැනවීමේ බලයකට හිමිකම් නොකියයි.
D - රාජ්‍ය මූල්‍ය පාලනය කිරීම පිළිබඳ බලයකට හිමිකම් නොකියයි.
E - නව පාර්ලිමේන්තුවක් තෝරාපත් කරගැනීමට මැතිවරණය සඳහා දිනයක් ප්‍රකාශ කිරීමෙන් තොරව විසුරුවා හැරීම ජනාධිපතිවරයාට කළ නොහැකි ය.

(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

22. 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය

A - පාර්ලිමේන්තු පනත් පිළිබඳ අධිකරණ විමර්ශන බලයට හිමිකම් කියයි.
B - පනත් කෙටුම්පත්වල ව්‍යවස්ථානුකූලභාවය තීරණය කිරීමේ තනි අධිකරණ බලය ක්‍රියාත්මක කරයි.
C - හය දෙනෙකුට නොඅඩු සහ දස දෙනෙකුට නොවැඩි විනිශ්චයකාරවරුන්ගෙන් සමන්විත ය.
D - මූලික අයිතිවාසිකම් නඩු විභාග කිරීමේ බලය සහිත ය.
E - රටේ උත්තරීතර සහ අවසාන ජ්‍යෙෂ්ඨ අධිකරණය වේ.

(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

23. ජාත්‍යන්තර අවබෝධය සහ සාමය ප්‍රවර්ධනය කිරීම සඳහා රාජ්‍යයන් විසින් යොදා ගනු ලබන මාධ්‍ය වන්නේ

A - සාමූහික සුරක්ෂිතතාවයි.
B - අවි තරඟයයි.
C - ජාත්‍යන්තර නීති ය.
D - නිරායුධකරණයයි.
E - ජාත්‍යන්තර සම්මුතීන් ය.

(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

24. එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව අයිතිවාසිකම් කවුන්සිලය

A - එක්සත් ජාතීන්ගේ මහා මණ්ඩලය විසින් තෝරා පත්කර ගනු ලබන සාමාජික රටවල් 47කින් සමන්විත ය.
B - සෑම වසර හතරකට වරක් ම සාමාජික රටවල මානව අයිතිවාසිකම් තත්වය පිළිබඳ විශ්වීය වාරික විවරණ වාර්තාවක් (universal periodic review) සකසයි.
C - 2006 වසරේ දී පිහිටුවන ලදී.
D - සාමාන්‍යයෙන් වසරකට සැසිවාර තුනක් පවත්වයි.
E - නිව්යෝර්ක් නගරයේ එක්සත් ජාතීන්ගේ මූලස්ථානයෙහි තම කාර්යාලය පවත්වාගෙන යයි.

(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

Department of Examinations

25. බ්‍රිතාන්‍ය පොදු රාජ්‍ය මණ්ඩලය
A - තම අධිකාර පත්‍රය පිළිගැනීමට කැමති ඕනෑම රටකට සාමාජිකත්වය විවෘත කොට ඇත.
B - සෑම වසර දෙකකට වරක් තම මහා සමුළුව පවත්වයි.
C - තම මහ ලේකම් කාර්යාලය ලන්ඩන් නගරයෙහි පවත්වාගෙන යයි.
D - සමහර රාජ්‍යයන්ට තම සාමාජිකත්වය නැවත ලබා ගැනීමට ඉඩ දී ඇත.
E - බ්‍රිතාන්‍ය රජු/රැජිණ තම නිලනායකයා/නායිකාව ලෙස සලකයි.
(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

- අංක **26** සිට **40** තෙක් ඇති ප්‍රශ්න සඳහා ඒ ඒ මාතෘකාව හා සම්බන්ධව ප්‍රකාශ පහක් ඉදිරිපත් කොට ඇත. ඒවායින් **නිවැරදි** වන්නේ ප්‍රකාශ **හතරක්** පමණි. **සාවද්‍ය** ප්‍රකාශය තෝරන්න.

26. 1833 කෝල්බෲක්-කැමරන් ප්‍රතිසංස්කරණ
(1) ශ්‍රී ලංකාව තුළ ධනවාදී ආර්ථිකයකට පදනම දැමී ය.
(2) දිවයිනේ පරිපාලනය ඒකාබද්ධ කොට මධ්‍යගත කෙළේ ය.
(3) ස්වාධීන අධිකරණයක් ස්ථාපිත කෙළේ ය.
(4) නිදහස් ස්වභාෂා අධ්‍යාපන ක්‍රමය හඳුන්වා දුන්නේ ය.
(5) ව්‍යවස්ථාදායක සභාවක් ස්ථාපිත කෙළේ ය.

27. ශ්‍රී ලංකාවේ වාමාංශික ව්‍යාපාරය
(1) සමාජ සුභසාධනය රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තීන්හි අරමුණක් ලෙස අවධාරණය කෙළේ ය.
(2) පාර්ලිමේන්තු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය ශක්තිමත් කිරීමට දායක විය.
(3) වතු කම්කරුවන්ගේ වෘත්තීය සමිති අරගලවලට පුරෝගාමී විය.
(4) මතවාදී ගැටුම් නිසා පසුබෑමකට ලක් විය.
(5) සභාග ආණ්ඩු පිහිටුවීමේ දේශපාලනය නොසලකා හැරියේ ය.

28. 1911 සහ 1924 අතර යටත් විජිත ශ්‍රී ලංකාවේ සිදු වූ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණවලින්,
(1) ආණ්ඩුකාරවරයාගේ බලතල අඩු කෙරිණි.
(2) සමාජයේ කුල ක්‍රමය ප්‍රතිසංස්කරණය කෙරිණි.
(3) සීමිත ඡන්දබලය හඳුන්වා දෙනු ලැබිණි.
(4) ව්‍යවස්ථාදායක සභාව තුළ නිල නොලත් මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව වැඩි කෙරිණි.
(5) සීමිත පළාත්බද නියෝජනය සඳහා මාවත විවෘත කෙරිණි.

29. යටත් විජිත ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික ව්‍යාපාරය
(1) නාගරික වෘත්තික ප්‍රභූන්ගේ නායකත්වය යටතේ ක්‍රියාකාරී විය.
(2) රටපුරා පැතිරුණු පුළුල් මහජන ව්‍යාපාරයක් විය.
(3) වාර්ගික දේශපාලනය නිසා දුර්වල විය.
(4) වගකීම් සහගත ආණ්ඩුක්‍රමයක් ලබා ගැනීම අරමුණු කර ගත්තේ ය.
(5) යටත් විජිත ආණ්ඩුවට සෘජුව ම අභියෝග නොකෙළේ ය.

30. ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් ස්ථාපිත කරන ලද ව්‍යවස්ථාදායකය
(1) ව්‍යවස්ථාදායක සහ විධායක යන බලතල දෙවර්ගයම සහිත විය.
(2) ඡන්දයෙන් තෝරාපත් කරගත්, නම් කරනු ලැබූ සහ නිල ලත් සාමාජිකයන්ගෙන් සමන්විත විය.
(3) රාජ්‍ය මන්ත්‍රණ සභාව ලෙස හැඳින්විණි.
(4) ආණ්ඩුවේ වාර්ෂික අයවැය ලේඛනය පිළිබඳ වගකීම් අමාත්‍ය මණ්ඩලයට පවරා දී තිබිණි.
(5) අමාත්‍ය මණ්ඩලය ඉවත් කිරීමේ බලතල සහිත විය.

31. ජනාධිපති ආණ්ඩුක්‍රම මාදිලිය යටතේ
(1) විධායකය සහ ව්‍යවස්ථාදායකය එකවිට පවත්වන මැතිවරණ මගින් තෝරා පත්කර ගැනේ.
(2) ජනාධිපතිවරයාගේ නායකත්වය යටතේ ඇති විධායකය ව්‍යවස්ථාදායකයට වඩා බලවත් ය.
(3) විධායකය සහ ව්‍යවස්ථාදායකය අතර පැහැදිලි කාර්ය විභේදනයක් පවතියි.
(4) ජනාධිපතිවරයා රාජ්‍ය නායකයා ය.
(5) විධායකය සහ ව්‍යවස්ථාදායකය අතර සම්බන්ධතා සකස්කොට තිබෙන්නේ බලතල වෙන් කිරීමේ සිද්ධාන්තයට අනුකූලව ය.

Department of Examinations

32. ඉන්දියානු සන්ධීය ක්‍රමය තුළ,
(1) ඇතැම් ප්‍රාන්ත රාජ්‍යවලට අනෙක් ප්‍රාන්ත රාජ්‍යවලට වඩා බලතල ඇත.
(2) පුරවැසිභාවය ජාතික මෙන්ම ප්‍රාන්ත රාජ්‍ය මට්ටමින් ද ලබාගත හැකි ය.
(3) සාංගමික ඒකකවලට ඇත්තේ ප්‍රාන්ත රාජ්‍යවලට වඩා අඩු බලයකි.
(4) මධ්‍යම ආණ්ඩුව සහ ප්‍රාන්ත ආණ්ඩු අතර ඇතිවන ආරවුල් විසඳීමේ බලය ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය සතුව ඇත.
(5) හදිසි නීති බලතල යොදවා ප්‍රාන්ත ආණ්ඩු විසුරුවා හැරීමේ බලය මධ්‍යම ආණ්ඩුවට තිබේ.

33. ප්‍රංශයේ 1958 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව
(1) ශක්තිමත් ජනාධිපති ක්‍රමයක් ගොඩනැගී ය.
(2) ආරම්භයේදී ජනාධිපතිවරයා ජනතාව විසින් ඍජුව ම තෝරාගැනීමට විධිවිධාන සහිත වූයේ නැත.
(3) ජනාධිපති සහ කැබිනට් යන ක්‍රම දෙකෙහි ම මූලධර්ම ඒකාබද්ධ කෙළේ ය.
(4) බ්‍රිතාන්‍ය කැබිනට් ක්‍රමයට සමාන කැබිනට් මණ්ඩලයක් නිර්මාණය කෙළේ ය.
(5) ශක්තිමත් විධායක ආණ්ඩුක්‍රමයක ආදර්ශයක් ලෙස සැලකේ.

34. දකුණු ආසියාතික කලාපීය සහයෝගිතා සංවිධානයේ (සාක්)
(1) මහලේකම් කාර්යාලය පිහිටා තිබෙන්නේ බංගලාදේශයේ අගනුවර වන ඩකා නගරයේ ය.
(2) ආරම්භය සිදු වූයේ 1985 වසරේදී ය.
(3) රාජ්‍ය නායක සමුළුවේ න්‍යායපත්‍රයට ද්වි පාර්ශ්වීය දේශපාලන ආරවුල් ඇතුළත් නොකෙරේ.
(4) ක්‍රියාකාරිත්වය විවේචනයට ලක්වන්නේ කලාපය තුළ සහයෝගීතාව ප්‍රවර්ධනය කිරීමට අසමත් වීම නිසා ය.
(5) වත්මන් මහලේකම්වරයා ශ්‍රී ලාංකිකයෙකි.

35. ජාත්‍යන්තර රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන
(1) ජාත්‍යන්තර දේශපාලනයේ ක්‍රියාධරයෝ වෙති.
(2) මානව හිමිකම් සහ සංවර්ධනය පිළිබඳ ගැටළුවලට ප්‍රමුඛත්වය දෙති.
(3) ඇතැම් විට ජාතික ආණ්ඩුවල විවේචනයට පාත්‍ර වෙති.
(4) එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ සාමාජිකත්වය ලබා ඇත.
(5) ජාත්‍යන්තර ගැටුම් සාමකාමීව විසඳීම ප්‍රවර්ධනය කරති.

36. ශ්‍රී ලංකාවේ 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් හඳුන්වා දෙන ලද ජනාධිපති ආණ්ඩුක්‍රමය,
(1) ඩිගෝල්වාදී ක්‍රමයක් ලෙස ද හැඳින්විණි.
(2) අග්‍රාමාත්‍යවරයා කැබිනට් මණ්ඩලයේ ප්‍රධානියා බවට පත් කෙළේ ය.
(3) 19 වන ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයෙන් වෙනසකට භාජනය කෙරිණි.
(4) හඳුන්වා දුන් අවස්ථාවේ දී විරුද්ධ පක්ෂවල විරෝධයට ලක් විය.
(5) විධායක ජනාධිපති ක්‍රමයක් වශයෙන් ද හඳුන්වනු ලැබිණි.

37. ශ්‍රී ලංකාවේ දේශපාලන පක්ෂ ක්‍රමය
(1) ප්‍රධාන පක්ෂ දෙකෙහි ආධිපත්‍යය ලක්ෂණ කොට ගෙන තිබී ඇත.
(2) කුඩා පක්ෂ ගණනාවකින් ද සමන්විත ය.
(3) ජනවාර්ගික-ආගමික ආයාචනා සහිත පක්ෂ බිහි කර තිබේ.
(4) සැම විටම සභාග දේශපාලනය අධෛර්යයට පත් කොට ඇත.
(5) පාර්ලිමේන්තු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ක්‍රමය තුළින් විකාශනය වී ඇත.

38. ශ්‍රී ලංකාවේ 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ ඇති මූලික අයිතිවාසිකම් පරිච්ඡේදය
(1) මානව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ විශ්ව ප්‍රකාශනයේ ජීව ගුණය පිළිබිඹු කරයි.
(2) පුරවැසියන්ගේ අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය කිරීම්වලට පිළියම් සඳහා විධිවිධාන සපයයි.
(3) 1972 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ මූලික අයිතිවාසිකම් පරිච්ඡේදයට වඩා ඉදිරියට වර්ධනය වූ එකකි.
(4) ශ්‍රී ලංකාවේ නීතියේ ආධිපත්‍යය දුර්වල කොට ඇත.
(5) තම ක්‍රියාවන් සම්බන්ධයෙන් වගවීමට ආණ්ඩුව යොමු කොට ඇත.

39. නීතියක අත්‍යවශ්‍ය ලක්ෂණවලට ඇතුළත් වන්නේ
(1) අධිකාරී බලයයි.
(2) සමාජයේ සාමාජිකයන්ගේ චර්යාව හැඩගැස්වීමේ හැකියාවයි.
(3) වෙනස් කළ නොහැකි බවයි.
(4) නිරවුල් සහ නිශ්චිත බවයි.
(5) සමාජ අවශ්‍යතා පිළිබිඹු කිරීමයි.

Department of Examinations

40. රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති

(1) ජනතාවගේ අවශ්‍යතාවලට සහ ඉල්ලීම්වලට ප්‍රතිචාර දැක්විය යුතු ය.

(2) පවත්නා නෛතික රාමුව තුළ සකස් විය යුතු ය.

(3) අධිකරණ පරීක්ෂාවට යටත් විය යුතු ය.

(4) පාලක පක්ෂයේ මැතිවරණ ප්‍රකාශනයෙන් වෙනස් නොවිය යුතු ය.

(5) විශේෂඥයින්ගේ උපදෙස්/යෙදවුම් අනුව වැඩි දියුණු කළ හැකි වේ.

- අංක **41** සිට **45** තෙක් වූ ප්‍රශ්නවලට දී ඇති ප්‍රකාශ අතුරෙන් **එක්** ප්‍රකාශයක් පමණක් නිවැරදි ය. **වැරදි ප්‍රකාශ කාණ්ඩය** ඇතුළත් වරණය තෝරන්න.

41. නව රාජ්‍ය යනු,

A - යුරෝපයේ වැඩවසම් ක්‍රමය බිඳ වැටීමෙන් පසුව බිහි වූ ඒවා ය.

B - පළමු ලෝක යුද්ධයෙන් පසුව ජාතීන්ගේ සංගමයට බැඳුණු රාජ්‍යයන් ය.

C - බල කඳවුරුවලින් ස්වාධීන වූ රාජ්‍යයන් ය.

D - යටත් විජිතහරණයෙන් පසුව යුරෝපයෙන් පිටත බිහි වූ රාජ්‍යයන් ය.

E - නව ලිබරල් ගෝලීය ආර්ථිකයෙන් ප්‍රතිලාභ ලබන රාජ්‍යයන් ය.

(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

42. විද්‍යාත්මක සමාජවාදය

A - කොමියුනිස්ට්වාදයට විකල්පයක් විය.

B - සමාජ ප්‍රගතිය පන්ති අරගලය තුළින් ඇති වේ යැයි විශ්වාස කෙළේ ය.

C - සමාජවාදය සඳහා පාර්ලිමේන්තු මාවත සුදුසු යැයි කියා සිටියේ ය.

D - කම්කරු පන්තියට තම අරමුණු ඉටුකර ගැනීම සඳහා ධනේශ්වර රාජ්‍යය යොදා ගත හැකි යැයි විශ්වාස කෙළේ ය.

E - කොමියුනිස්ට් සමාජය තුළ ද රාජ්‍යය පවතිනු ඇතැයි යන මතය දැරිය.

(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

43. ශ්‍රී ලංකාවේ සෝල්බරි ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව

A - ඒක මාණ්ඩලික ව්‍යවස්ථාදායකයක් සහිත පාර්ලිමේන්තුවක් ස්ථාපිත කෙළේ ය.

B - මූලික අයිතිවාසිකම් පරිච්ඡේදයක් සහිත විය.

C - සුළු ජනවාර්ගික අයිතිවාසිකම් නොසලකා හැරියේ ය.

D - වෙස්ට්මින්ස්ටර් මාදිලිය මත පදනම් වූ කැබිනට් ආණ්ඩුක්‍රමයක් ස්ථාපිත කෙළේ ය.

E - රාජ්‍ය සේවය, දේශපාලන අධිකාරය යටතට පත් කෙළේ ය.

(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

44. ශ්‍රී ලංකාවේ 1972 පළමු ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව

A - වෙස්ට්මින්ස්ටර් ආණ්ඩුක්‍රම මාදිලියෙන් සම්පූර්ණයෙන් කැඩී වෙන් විය.

B - පාර්ලිමේන්තු පනත් පිළිබඳ අධිකරණ විමර්ශන බලය හඳුන්වා දුන්නේ ය.

C - මැතිවරණ ක්‍රමය සංශෝධනය කෙළේ ය.

D - පාර්ලිමේන්තුවේ පරමාධිපත්‍ය මූලධර්මය ශක්තිමත් කෙළේ ය.

E - ලෞකික/නිරාගමික රාජ්‍යය පිළිබඳ මූලධර්මය හඳුන්වා දුන්නේ ය.

(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

45. ශ්‍රී ලංකාවේ 1978 දෙවන ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව

A - දිස්ත්‍රික්ක පදනම් කරගත් බලය විමධ්‍යගත කිරීමේ ක්‍රමයක් ස්ථාපිත කෙළේ ය.

B - අමෙරිකානු ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා මාදිලිය මත පදනම් විය.

C - කැබිනට් මණ්ඩලයේ ස්වාධීනත්වය ශක්තිමත් කෙළේ ය.

D - රාජ්‍ය සේවය අමාත්‍යවරුන්ගේ පාලනයෙන් ස්වාධීන කෙළේ ය.

E - පාර්ලිමේන්තුව සහ ජනාධිපතිවරයා සඳහා වෙන් වෙන් මැතිවරණ හඳුන්වා දුන්නේ ය.

(1) ABCD (2) ABCE (3) ABDE (4) ACDE (5) BCDE

Department of Examinations

- අංක 46 සිට 50 තෙක් ඇති ප්‍රශ්න සඳහා ප්‍රකාශ දෙකක් දක්වා ඇත. එක් එක් ප්‍රශ්නය හා සම්බන්ධව දක්වා ඇති ප්‍රකාශ යුගලයට වඩාත් ගැළපෙන්නේ පහත වගුවේ දැක්වෙන (1), (2), (3), (4), සහ (5) යන වරණවලින් කවර වරණයදැ'යි තෝරා උත්තර පත්‍රයෙහි උචිත ලෙස ලකුණු කරන්න.

අංකය	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
(1)	සත්‍ය	සත්‍ය
(2)	සත්‍ය	අසත්‍ය
(3)	අසත්‍ය	සත්‍ය
(4)	අසත්‍ය	අසත්‍ය
(5)	සත්‍ය	සත්‍ය වන අතර පළමුවැනි ප්‍රකාශය තවදුරටත් පැහැදිලි කරයි.

	පළමුවැනි ප්‍රකාශය	දෙවැනි ප්‍රකාශය
46.	1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ ඔම්බුඩ්ස්මන්වරයාට පුරවැසියන්ගේ මූලික අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය වීම සම්බන්ධයෙන් විමර්ශනය කිරීමට බලය පවරා තිබේ.	නිල ධූර කාලය තුළදී ඔම්බුඩ්ස්මන්වරයාගේ වැටුප් අඩු කිරීමට පාර්ලිමේන්තුවට බලය තිබේ.
47.	1978 ආරම්භක ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ, පාර්ලිමේන්තුව තුළ නියෝජනය ලබා ගැනීම සඳහා ලබා ගතයුතු ඡන්ද ප්‍රතිශතය 5% කි.	සමානුපාතික නියෝජන ක්‍රමය සාමාන්‍යයෙන් කුඩා පක්ෂවලට සහ සුළු ජනවාර්ගික පක්ෂවලට නියෝජනය ලබා ගැනීමේ වාසිය අත්කර දෙයි.
48.	1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 17 වන සංශෝධනයෙන් ස්වාධීන කොමිෂන් සභාවලට සාමාජිකයන් පත් කිරීමට ජනාධිපතිවරයාට තිබූ අභිමතානුසාරී බලය අඩු කෙරිණි.	18 වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මගින් ජනාධිපතිවරයාට සෑම තුන් මසකට වරක් පාර්ලිමේන්තුවේ රැස්වීම්වලට සහභාගී වීමට විධිවිධාන සැලැස්විණි.
49.	1972 පළමු ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව පාර්ලිමේන්තුවේ දෙවන මණ්ඩලයක් පිහිටු වූයේ නැත.	ජනතාව විසින් තෝරා පත්කර නොගන්නා සාමාජිකයන්ගෙන් සමන්විත සභාවක් පාර්ලිමේන්තුවෙහි තිබිය යුතු නැතැයි පළමු ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙහි සම්පාදකයෝ විශ්වාස කළ හ.
50.	1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ කථානායකවරයාට පාර්ලිමේන්තුව කැඳවීමට සහ වාර අවසාන කිරීමට බලය ඇත.	1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ පාර්ලිමේන්තුවේ ගණපූරණය වන්නේ මන්ත්‍රීන් 40 දෙනෙකි.

* * *

Department of Examinations

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව

இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்

අ.පො.ස. (උ.පෙළ) විභාගය/ க.பொ.த. (உயர் தர)ப் பரீட்சை - 2020

පැරණි නිර්දේශය / பழைய பாடத்திட்டம்

විෂයය අංකය பாட இலக்கம்	**23**	විෂයය பாடம்	**දේශපාලන විද්‍යාව**

ලකුණු දීමේ පටිපාටිය / புள்ளி வழங்கும் திட்டம்

I පත්‍රය / பத்திரம் I

Department of Examinations

ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.	ප්‍රශ්න අංකය வினா இல.	පිළිතුරු අංකය விடை இல.
01.	2	11.	4	21.	2	31.	1	41.	2
02.	2	12.	3	22.	5	32.	2	42.	4
03.	4	13.	1	23.	4	33.	4	43.	2
04.	1	14.	1	24.	1	34.	1	44.	2
05.	3	15.	3	25.	5	35.	4	45.	1
06.	2	16.	5	26.	4	36.	2	46.	2
07.	5	17.	5	27.	5	37.	4	47.	3
08.	2	18.	4	28.	2	38.	4	48.	1
09.	1	19.	3	29.	2	39.	3	49.	5
10.	4	20.	1	30.	5	40.	4	50.	4

✪ විශේෂ උපදෙස් / விசேட அறிவுறுத்தல் :

එක් පිළිතුරකට / ஒரு சரியான விடைக்கு ලකුණු 01 බැගින් / புள்ளி வீதம்

මුළු ලකුණු / மொத்தப் புள்ளிகள் 1 × 50 = 50

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved]

පැරණි නිර්දේශය/பழைய பாடத்திட்டம்/Old Syllabus

OLD

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2020
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2020
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2020

දේශපාලන විද්‍යාව II
அரசியல் விஞ்ஞானம் II
Political Science II

23 S II

පැය තුනයි
மூன்று மணித்தியாலம்
Three hours

අමතර කියවීම් කාලය - මිනිත්තු 10 යි
மேலதிக வாசிப்பு நேரம் - 10 நிமிடங்கள்
Additional Reading Time - 10 minutes

අමතර කියවීම් කාලය ප්‍රශ්න පත්‍රය කියවා ප්‍රශ්න තෝරා ගැනීමටත්, පිළිතුරු ලිවීමේදී ප්‍රමුඛත්වය දෙන ප්‍රශ්න සංවිධානය කර ගැනීමටත් යොදාගන්න.

විභාග අංකය : ....

A කොටස	
මුළු ලකුණු	20

උපදෙස්:

* මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රය **A, B** හා **C** වශයෙන් කොටස් **තුනකින්** යුක්ත ය.
* **A** කොටස තුළ කෙටි ප්‍රශ්න **20** ක් අන්තර්ගත වේ. සම්පූර්ණ පිළිතුරක් සඳහා ලකුණු **01** ක් ද, අර්ධ පිළිතුරක් සඳහා ලකුණු **1/2** ක් ද හිමි වේ. මෙම කොටසේ **සියලු ම** ප්‍රශ්නවලට කෙටි පිළිතුරු **මෙම ප්‍රශ්න පත්‍රයේ ම** සපයා එය **B** හා **C** කොටස්වල පිළිතුරු පත්‍රයට අමුණා භාර දෙන්න.
* **B** හා **C** කොටස්වලින් ප්‍රශ්න **දෙක** බැගින් තෝරාගෙන, ප්‍රශ්න **හතරකට** පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

A කොටස

1. (1) මැකියාවෙල්ලිට සමාන අදහස් ඉදිරිපත් කළ සම්භාව්‍ය ඉන්දියානු දේශපාලන චින්තකයා කවුද?

....

(2) අවිහිංසාවාදය කේන්ද්‍රීය සංකල්පීක තේමාව කරගත් නූතන ඉන්දියානු දේශපාලන චින්තකයා කවුද?

....

2. 1970 වසරේ ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටුවන ලද සමගි පෙරමුණු ආණ්ඩුව, දේශපාලන පක්ෂ තුනක සන්ධානයකි. එසේ සන්ධානගත වූ පක්ෂ **දෙකක්** නම් කරන්න.

(1) ....

(2) ....

3. දෙවන ලෝක යුද්ධය කාලයේ දී ෆැසිස්ට් රාජ්‍ය තුනක් යුරෝපයේ පැවතිණි. එම රාජ්‍යවලින් **දෙකක්** නම් කරන්න.

(1) ....

(2) ....

4. පහත දැක්වෙන සංකල්ප ඉදිරිපත් කළ දේශපාලන දාර්ශනිකයන් **දෙදෙනා** නම් කරන්න.

(1) දාර්ශනික පාලකයා : ....

(2) ඉතිහාසය පිළිබඳ භෞතිකවාදී සංකල්පය : ....

Department of Examinations

5. පහත සඳහන් වන්නේ නූතන යුරෝපයේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පරිවර්තනයට වැදගත් දායකත්වයක් කළ විප්ලව දෙකක් සිදු වූ වසර දෙකකි. එම විප්ලව මොනවාද?

(1) 1688 : ....

(2) 1789 : ....

6. යොහාන් ගල්තුං වර්ධනය කළ ගැටුම් ත්‍රිකෝණයේ අංග **දෙකක්** නම් කරන්න.

(1) ....

(2) ....

7. ගැටුම් නිරාකරණය ආශ්‍රිත සංකල්ප **දෙකක්** දක්වන්න.

(1) ....

(2) ....

8. ජාතික අභිලාෂ ප්‍රවර්ධනය කර ගැනීම සඳහා රාජ්‍යයන් භාවිතයට ගන්නා උපක්‍රම **දෙකක්** නම් කරන්න.

(1) ....

(2) ....

9. ජාත්‍යන්තර දේශපාලනය තුළ ලෝක සාමය පවත්වාගෙන යාම සඳහා රාජ්‍යයන් භාවිත කරන මූලෝපායයන් **දෙකක්** නම් කරන්න.

(1) ....

(2) ....

10. එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ ව්‍යුහය ආයතන හයකින් සමන්විත වේ. ඒවායින් **දෙකක්** නම් කරන්න.

(1) ....

(2) ....

11. රටක විදේශ ප්‍රතිපත්තිය නිශ්චය කිරීම සඳහා බලපාන අභ්‍යන්තර සාධක **දෙකක්** නම් කරන්න.

(1) ....

(2) ....

12. දේශපාලන විද්‍යා අධ්‍යයනයෙහි පද්ධති විශ්ලේෂණ ක්‍රමය හඳුන්වා දුන් ඇමරිකානු දේශපාලන විද්‍යාඥයන් **දෙදෙනා** කවුරුන්ද?

(1) ....

(2) ....

13. ආණ්ඩුවේ බලය සංවරණය කිරීමට යොදාගත හැකි මාර්ග **දෙකක්** නම් කරන්න.

(1) ....

(2) ....

14. විධායක බලය ක්‍රියාවට නංවන ආකාරය අනුව ගොඩනැඟී ඇති ආණ්ඩුක්‍රම ආකෘති **දෙකක්** නම් කරන්න.

(1) ....

(2) ....

Department of Examinations

Department of Examinations

15. නිදහස් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම අග්‍රාණ්ඩුකාරවරයාගේ සහ ප්‍රථම ජනාධිපතිවරයාගේ නම් මොනවාද?

(1) ප්‍රථම අග්‍රාණ්ඩුකාරවරයා : ....

(2) ප්‍රථම ජනාධිපතිවරයා : ....

16. (1) ශ්‍රී ලංකාව තුළ පළාත් සභා පිහිටුවනු ලද්දේ කවර ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මගින්ද?

....

(2) පළාත් සභා ක්‍රමය සැලසුම් කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුවට සහය දුන් විදේශ රට කුමක්ද?

....

17. (1) ශ්‍රී ලංකාවේ වාර්ගික නියෝජන ක්‍රමය හඳුන්වා දුන් ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණය කුමක්දැයි නම් කරන්න.

....

(2) ශ්‍රී ලංකාවේ වාර්ගික නියෝජන ක්‍රමය අහෝසි කළ ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණය කුමක්ද?

....

18. (1) ශ්‍රී ලංකාවේ 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට හඳුන්වා දුන් 18වන සංශෝධනය මගින් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවට දෙන ලද අලුත් නම කුමක්ද?

....

(2) 19වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය යටතේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවේ සභාපතිවරයා ලෙස නිල වශයෙන් පත්වන්නේ කවුද?

....

19. (1) ශ්‍රී ලංකාව තුළ සුළු ජන අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කරන වගන්තියක් පළමුවරට ඇතුළත් කරන ලද්දේ කුමන අණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවටද?

....

(2) ශ්‍රී ලංකාව ඒකීය රාජ්‍යයක් බවට පළමුවරට ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ කුමන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින්ද?

....

20. (1) සෝල්බරි ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය තුළ සිටි පත්කළ මන්ත්‍රීවරුන් සංඛ්‍යාව කොපමණද?

....

(2) ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ ජාතික ලැයිස්තුවෙන් පාර්ලිමේන්තුවට පත්වන මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව කොපමණද?

....

❊ ❊

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය - 2020
23 - දේශපාලන විද්‍යාව - (පැරණි නිර්දේශය)
ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

A කොටස

1. (1) මැකියාවෙල්ලිට සමාන අදහස් ඉදිරිපත් කළ සම්භාව්‍ය ඉන්දියානු දේශපාලන චින්තකයා කවුද?

කෞටිල්‍ය / චානක්‍ය

(2) අවිහිංසාවාදය කේන්ද්‍රීය සංකල්පීය තේමාව කරගත් නූතන ඉන්දියානු දේශපාලන චින්තකයා කවුද?

මහත්මා ගාන්ධි / ගාන්ධි / මෝහන්දාස් කරම්චාන්ද් ගාන්ධි

2. 1970 වසරේ ශ්‍රී ලංකාවේ පිහිටුවන ලද සමගි පෙරමුණු ආණ්ඩුව, දේශපාලන පක්ෂ තුනක සන්ධානයකි. එසේ සන්ධානගත වූ පක්ෂ **දෙකක්** නම් කරන්න.

(1) **ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය (SLFP)**
(2) **ලංකා සම සමාජ පක්ෂය (LSSP)**
(3) **කොමියුනිස්ට් පක්ෂය (LP)**

3. දෙවන ලෝක යුද්ධය කාලයේ දී ෆැසිස්ට් රාජ්‍ය තුනක් යුරෝපයේ පැවතිණි. එම රාජ්‍යවලින් **දෙකක්** නම් කරන්න.

(1) **ඉතාලිය**
(2) **ජර්මනිය**
(3) **ස්පාඤ්ඤය**

4. පහත දැක්වෙන සංකල්ප ඉදිරිපත් කළ දේශපාලන දාර්ශනිකයන් **දෙදෙනා** නම් කරන්න.

(1) දාර්ශනික පාලකයා : **ප්ලේටෝ**
(2) ඉතිහාසය පිළිබඳ භෞතිකවාදී සංකල්පය : **කාල් මාක්ස් / මාක්ස්**

5. පහත සඳහන් වන්නේ නූතන යුරෝපයේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පරිවර්තනයට වැදගත් දායකත්වයක් කළ විප්ලව දෙකක් සිදු වූ වසර දෙකකි. එම විප්ලව මොනවාද?

(1) **1688 - ඉංග්‍රීසි විප්ලවය / එංගලන්ත විප්ලවය / උත්කෘෂ්ඨ විප්ලවය**
(2) **1789 - ප්‍රංශ විප්ලවය**

6. යොහාන් ගල්තුං වර්ධනය කළ ගැටුම් ත්‍රිකෝණයේ අංග **දෙකක්** නම් කරන්න.

(1) **ආකල්ප**
(2) **චර්යාව**
(3) **සන්දර්භය**

(ඉහත සඳහන් පිළිතුරුවලින් ඕනෑම දෙකක්)

7. ගැටුම් නිරාකරණය ආශ්‍රිත සංකල්ප **දෙකක්** දක්වන්න.

(1) **ගැටුම් වැලැක්වීම**
(2) **ගැටුම් සමථනය**
(3) **ගැටුම් කළමනාකරණය**
(4) **ගැටුම් නිරාකරණය**
(5) **ගැටුම් විපරිවර්තනය**

(ඉහත සඳහන් පිළිතුරුවලින් ඕනෑම දෙකක්)

Department of Examinations

8. ජාතික අභිලාෂ ප්‍රවර්ධනය කර ගැනීම සඳහා රාජ්‍යයන් භාවිතයට ගන්නා උපක්‍රම **දෙකක්** නම් කරන්න.

(1) විදේශ ප්‍රතිපත්තිය සහ රාජ්‍ය උපාය මාර්ග.
(2) ආර්ථික බලය / ආර්ථික සම්බාධක පැනවීම.
(3) විනිවිදකරණය හා මැදිහත් වීම.
(4) යුද්ධය / බලහත්කාරී බලය / යුදමය මැදිහත්වීම.
(5) සන්ධාන සහ ගිවිසුම් / සාමකාමී උපායමාර්ග.

(ඉහත සඳහන් පිළිතුරුවලින් ඕනෑම දෙකක්)

9. ජාත්‍යන්තර දේශපාලනය තුළ ලෝක සාමය පවත්වාගෙන යාම සඳහා රාජ්‍යයන් භාවිත කරන මූලෝපායයන් **දෙකක්** නම් කරන්න.

(1) බල සමතුලිතතාව
(2) සාමූහික සුරක්ෂිතතාව
(3) අන්තර් ජාතික නීතිය
(4) අවි ආයුධ පාලනය
(5) ලෝක ආණ්ඩුව
(6) නිරායුධකරණය (අවි හරණය)

(ඉහත සඳහන් පිළිතුරුවලින් ඕනෑම දෙකක්)

10. එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ ව්‍යුහය ආයතන හයකින් සමන්විත වේ. ඒවායින් **දෙකක්** නම් කරන්න.

(1) මහා මණ්ඩලය
(2) ආරක්ෂක මණ්ඩලය
(3) ආර්ථික සහ සමාජීය මණ්ඩලය
(4) භාරකාරත්ව මණ්ඩලය
(5) අන්තර්ජාතික අධිකරණය / ජාත්‍යන්තර අධිකරණය
(6) මහා ලේකම් මණ්ඩලය

(ඉහත සඳහන් පිළිතුරුවලින් ඕනෑම දෙකක්)

11. රටක විදේශ ප්‍රතිපත්තිය නිශ්චය කිරීම සඳහා බලපාන අභ්‍යන්තර සාධක **දෙකක්** නම් කරන්න.

(1) භූගෝලීය සාධක / තත්ත්වය / පිහිටීම
(2) ඉතිහාසය / ඓතිහාසික සාධක
(3) ජාතික හැකියාව
(4) මහජන මතය
(5) ජාතික ආර්ථික අභිලාෂ
(6) සංස්කෘතික සාධක
(7) ජාතික මතවාදය
(8) ජාතික ආරක්ෂක අභිලාෂ

(ඉහත සඳහන් පිළිතුරුවලින් ඕනෑම දෙකක්)

12. දේශපාලන විද්‍යා අධ්‍යයනයෙහි පද්ධති විශ්ලේෂණ ක්‍රමය හඳුන්වා දුන් ඇමරිකානු දේශපාලන විද්‍යාඥයන් දෙදෙනා කවුරුන්ද?

(1) ගේබ්‍රියල් ආමන්ඩ් / ආමන්ඩ්
(2) ඩේවිඩ් ඊස්ටන් / ඊස්ටන්

13. ආණ්ඩුවේ බලය සංවරණය කිරීමට යොදාගත හැකි මාර්ග **දෙකක්** නම් කරන්න.

(1) බලතල බෙදීම
(2) ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව හා ව්‍යවස්ථානුකූලවාදය
(3) විධිමත් ක්‍රම - බලතල බෙදීම
- ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව හා ව්‍යවස්ථානුකූලවාදය
- අධිකරණ ප්‍රතිනිරීක්ෂණය / අධිකරණ විමර්ශනය

Department of Examinations

(4) අවිධිමත් ක්‍රම - ජනමාධ්‍ය
- සිවිල් සමාජය
- බලපෑම් කණ්ඩායම්
- සමාජ ව්‍යාපාර

14. විධායක බලය ක්‍රියාවට නංවන ආකාරය අනුව ගොඩනැඟී ඇති ආණ්ඩුක්‍රම ආකෘති **දෙකක්** නම් කරන්න.

(1) කැබිනට් ආණ්ඩු ක්‍රමය / පාර්ලිමේන්තු ආණ්ඩු ක්‍රමය
(2) ජනාධිපති ආණ්ඩු ක්‍රමය
(3) මිශ්‍ර විධායකය / අර්ධ ජනාධිපති ආණ්ඩු ක්‍රමය
(4) ඒක පුද්ගල තන්ත්‍රය / ඒක තාන්ත්‍රික ආණ්ඩුව

(ඉහත සඳහන් පිළිතුරුවලින් ඕනෑම දෙකක්)

15. නිදහස් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රථම අග්‍රාණ්ඩුකාරවරයාගේ සහ ප්‍රථම ජනාධිපතිවරයාගේ නම් මොනවාද?

(1) ප්‍රථම අග්‍රාණ්ඩුකාරවරයා : හෙන්රි මොන්ක් මේසන් මූවර් / හෙන්රි මුවර්
(2) ප්‍රථම ජනාධිපතිවරයා : විලියම් ගොපල්ලව

16. (1) ශ්‍රී ලංකාව තුළ පළාත් සභා පිහිටුවන ලද්දේ කවර ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය මගින්ද?

13 වැනි සංශෝධනය / 13

(2) පළාත් සභා ක්‍රමය සැලසුම් කිරීම සඳහා ශ්‍රී ලංකාවේ ආණ්ඩුවට සහය දුන් විදේශ රට කුමක්ද?

ඉන්දියාව

17. (1) ශ්‍රී ලංකාවේ වාර්ගික නියෝජන ක්‍රමය හඳුන්වා දුන් ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණය කුමක්දැයි නම් කරන්න.

කොල්බෲක් ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණය / 1833

(2) ශ්‍රී ලංකාවේ වාර්ගික නියෝජන ක්‍රමය අහෝසි කළ ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණය කුමක්ද?

ඩොනමෝර් ආණ්ඩු ක්‍රමය / 1931

18. (1) ශ්‍රී ලංකාවේ 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට හඳුන්වා දුන් 18වන සංශෝධනය මගින් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සභාවට දෙන ලද අලුත් නම කුමක්ද?

පාර්ලිමේන්තු සභාව

(2) ශ්‍රී ලංකාව ඒකීය රාජ්‍යයක් බවට පළමුවරට ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ කුමන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින්ද?

පාර්ලිමේන්තුවේ කථානායක / කථානායක

19. (1) ශ්‍රී ලංකාව තුළ සුළු ජන අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කරන වගන්තියක් පළමුවරට ඇතුළත් කරන ලද්දේ කුමන අණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවටද?

සෝල්බරි ආණ්ඩුක්‍රමය / 1947

(2) ශ්‍රී ලංකාව ඒකීය රාජ්‍යයක් බවට පළමුවරට ප්‍රකාශ කරන ලද්දේ කුමන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින්ද?

පළමු ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රමය / 1972

20. (1) සෝල්බරි ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ නියෝජිත මන්ත්‍රී මණ්ඩලය තුළ සිටි පත්කළ මන්ත්‍රීවරුන් සංඛ්‍යාව කොපමණද?

හයයි / 06

(2) ශ්‍රී ලංකාවේ වර්තමාන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ ජාතික ලැයිස්තුවෙන් පාර්ලිමේන්තුවට පත්වන මන්ත්‍රීන් සංඛ්‍යාව කොපමණද?

විසි නවයයි / 29

(මුළු ලකුණු 20 යි)

Department of Examinations

සියලු ම හිමිකම් ඇවිරිණි / முழுப் பதிப்புரிமையுடையது / All Rights Reserved

පැරණි නිර්දේශය/பழைய பாடத்திட்டம்/Old Syllabus

OLD

ශ්‍රී ලංකා විභාග දෙපාර්තමේන්තුව
இலங்கைப் பரீட்சைத் திணைக்களம்
Department of Examinations, Sri Lanka

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය, 2020
கல்விப் பொதுத் தராதரப் பத்திர (உயர் தர)ப் பரீட்சை, 2020
General Certificate of Education (Adv. Level) Examination, 2020

දේශපාලන විද්‍යාව II
அரசியல் விஞ்ஞானம் II
Political Science II

23 S II

උපදෙස්:

※ **B** හා **C** කොටස්වලින් ප්‍රශ්න **දෙක** බැගින් තෝරාගෙන, ප්‍රශ්න **හතරකට** පමණක් පිළිතුරු සපයන්න.

B කොටස

1. දේශපාලන විද්‍යාව සමාජීය විද්‍යාවක් වන්නේ මන්දැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 20)

2. ජාතිය සහ ජනවාර්ගිකත්වය සමඟ රාජ්‍යය සතු සම්බන්ධතාව විස්තර කරන්න. (ලකුණු 20)

3. ආණ්ඩුකරණ ව්‍යුහයක් තුළ ආණ්ඩුවේ කාර්යයන් කවරේදැයි විස්තර කරන්න. (ලකුණු 20)

4. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක නිදහස සහ සමානාත්මතාව වැදගත් වන්නේ මන්දැයි පැහැදිලි කරන්න. (ලකුණු 20)

C කොටස

5. පහත සඳහන් මාතෘකාවලින් ඕනෑම **දෙකක්** සාකච්ඡා කරන්න.

   (i) කෝල්බෲක් කැමරන් ප්‍රතිසංස්කරණවල දේශපාලන ප්‍රතිවිපාක
   (ii) ශ්‍රී ලංකාව තුළ නිදහසට පෙර අවධියේදී වාමාංශික ව්‍යාපාරය ඉටු කළ දේශපාලන කාර්යභාරය
   (iii) ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණවලට පසුබිම් වූ සාධක
   (iv) ශ්‍රී ලංකාව තුළ යටත් විජිත යුගයේ වර්ධනය වූ ජනවාර්ගික දේශපාලනයේ ප්‍රවණතා (ලකුණු 10 × 2 = 20)

6. 1972 පළමු ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව සම්පාදනය කිරීමට බලපෑ හේතු සාධක කවරේදැයි විමසන්න. (ලකුණු 20)

7. 1972 සහ 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා යටතේ ව්‍යවස්ථාදායකය සතු බලතල සන්සන්දනය කරන්න. (ලකුණු 20)

8. පහත සඳහන් මාතෘකාවලින් ඕනෑම **දෙකක්** පිළිබඳ සටහන් ලියන්න.

   (i) රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදන ක්‍රියාවලියෙහි අවධි
   (ii) ගැටුම් වැළැක්වීම සහ ගැටුම් සමථනය අතර වෙනස්කම්
   (iii) රාජ්‍යයන් ජාත්‍යන්තර දේශපාලනයේ දී ජාතික බලය භාවිත කරන මාධ්‍ය
   (iv) කැබිනට් සහ ජනාධිපති ආණ්ඩුක්‍රම ආකෘති අතර වෙනස්කම් (ලකුණු 10 × 2 = 20)

※ ※ ※

Department of Examinations

අධ්‍යයන පොදු සහතික පත්‍ර (උසස් පෙළ) විභාගය - 2020
23 - දේශපාලන විද්‍යාව - (පැරණි නිර්දේශය)
ලකුණු දීමේ පටිපාටිය

B කොටස

1. දේශපාලන විද්‍යාව සමාජීය විද්‍යාවක් වන්නේ මන්දැයි පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 20 යි)

අභිමතාර්ථ :

මෙම ප්‍රශ්නයේ අරමුණ වන්නේ අපේක්ෂකයා සතු (අ) දේශපාලන විද්‍යාවේ ස්වභාවය පිළිබඳ දැනුම සහ (ආ) දේශපාලන විද්‍යාව සමාජ විද්‍යාවක් වන්නේ මන්දැයි පැහැදිලි කිරීමට ඇති හැකියාව ඇගයීම ය.

පිළිතුරේ අන්තර්ගත වියයුතු විෂය කරුණු

- දේශපාලනය සමාජ ක්‍රියාවලියක් ලෙසට අර්ථ දැක්වීම.
- දේශපාලන විද්‍යාව සමාජීය විද්‍යාවක් ලෙසට පැහැදිලි කිරීම.

හැඳින්වීම :

I හැඳින්වීමේ දී, දේශපාලන විද්‍යාව යනු නූතන සමාජ විද්‍යාවන් අතුරින් එකක් බවත්, එය සමාජ විද්‍යාවන් අතුරින් වඩාත් පැරණිතම අධ්‍යයන විෂය වන බවත්, සහ එහි ඉතිහාසය සම්භාව්‍ය ග්‍රීක යුගය තෙක් විහිදෙන බවත් දැක්විය හැකිය. කෙසේ නමුත්, දේශපාලන විද්‍යාව නූතන සමාජ විද්‍යාවක් වශයෙන් මතුවන්නේ දහනව වන (19) සියවසේ දෙවන භාගයේ දී ය.

II දේශපාලන විද්‍යාව අධ්‍යයනය කරන්නේ දේශපාලන බලයයි. දේශපාලන බලයේ ස්වභාවය නම් එය සමාජය වෙතින් පැන නගින දෙයක් වීමයි. එයට හේතුව රාජ්‍යය නිර්මාණය කරනු ලබන්නේ සමාජය විසින් වීමයි. එමෙන්ම පාලකයින්ට පාලනය කිරීමට අවශ්‍ය අධිකාර බලය ලබා දෙන්නේ සමාජය යි. පාලකයින් බලයෙන් ඉවත් කරන්නේ ද සමාජය යි. මේ අනුව දේශපාලන විද්‍යාව යනු බලය සහ දේශපාලනය සමාජයට සම්බන්ධ කර අධ්‍යයනය කරන ශික්ෂණය යි.

III දේශපාලනය සමාජයේ කොටසක් සේම සමාජය තුළ සිදුවන දෙයක් ද වෙයි. එම නිසා සමස්තයක් වශයෙන් සමාජය පිළිබඳ අධ්‍යනයක් ද වේ.

IV එබැවින් දේශපාලන විද්‍යාව අනෙකුත් සියලුම සමාජීය විද්‍යාවන් සමඟ ද ඉතාම සමීපව බැඳී තිබේ, ආර්ථික විද්‍යාව, සමාජ විද්‍යාව, මානව විද්‍යාව, භූගෝල විද්‍යාව, නීතිය, ප්‍රජා විද්‍යාව ආදී විෂයයන් නිදසුන් ය.

Department of Examinations

V සමාජීය විද්‍යාවන් අධ්‍යයන විෂයන් සමඟ පවතින ඉතා සමීප සබඳතාවය හේතුවෙන්, අනෙකුත් අධ්‍යයන විෂයයන්ට අයත් ප්‍රවේශයන්, න්‍යායන් සහ ක්‍රමවේද දේශපාලන විද්‍යාවට ද අවශ්‍ය වෙයි (මෙම කරුණ වඩාත් පැහැදිලිව දැක්වීමට උදාහරණ ගෙනහැර පෑම අවශ්‍ය වෙයි)

VI එමනිසා, දේශපාලන විද්‍යාව බහු-විෂයීක ප්‍රවේශය භාවිතා කිරීම තුළින් පෝෂණය වී ඇත. (මෙම කරුණ උදාහරණ එකක් හෝ දෙකක් මඟින් විස්තර කළ යුතුය)

VII දේශපාලන ආණ්ඩුවේ තීරණ ගැනීම සහ තීරණ ක්‍රියාත්මක කිරීමට පමණක් සීමා නොවේ. විවිධ සමාජ බලවේග, සමාජ ව්‍යාපාර, සහ සමාජ කණ්ඩායම් සමාජයේ දේශපාලන කටයුතුවලට සහභාගි වෙති. ඒ මගින් ආණ්ඩුවේ තීරණ සහ ක්‍රියාවන්ට බලපෑම් කරති. නිදසුන් නම් වෘත්තීය සමිති සිවිල් සමාජ සහ පුරවැසි කණ්ඩායම් සහ පරිසර ව්‍යාපාරයි.

නිගමනය :

සාකච්ඡාවේ ප්‍රධාන කරුණු පිළිබඳව සිදුකරන හොඳ සාරාංශයක් සහිතව අවසන් කරුණු වන සමකාලීන දේශපාලන විද්‍යාව යනු, පළල් සමාජීය විද්‍යා අධ්‍යයන විෂයන් අතුරින් එකක් ය යන කරුණ දක්වා තිබිය යුතුය.

2. ජාතිය සහ ජනවාර්ගිකත්වය සමඟ රාජ්‍යය සතු සම්බන්ධතාව විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 20 යි)

අභිමතාර්ථ :

මෙම ප්‍රශ්නය මඟින් අපේක්ෂා කරන්නේ විභාග අපේක්ෂකයින් සතු
(අ) රාජ්‍යය, ජාතිය සහ ජන වාර්ගිකත්වය අතර පවතින අන්තර් සබඳතාව පිළිබඳ දැනුම සහ
(ආ) දේශපාලන විද්‍යා සංකල්ප භාවිතාකරමින් එම අන්තර් සබඳතාවය විස්තර කිරීමට ඇති හැකියාව ඇගයීම යි.

පිළිතුරේ අන්තර්ගත විය යුතු විෂය කරුණු

- රාජ්‍යය, ජාතිය සහ ජනවාර්ගිකත්වය අර්ථ දැක්වීම.
- නූතන ජාතික රාජ්‍ය තුළ ජනවර්ග, නැතහොත් ජනවාර්ගික කණ්ඩායම්, කිහිපයක් ම සිටිය හැකි බව දැක්වීම.
- ජාතික සමගිය ගොඩ නැගීමේ දී රාජ්‍යය සතු කාර්යභාරය පෙන්වා දීම.

හැඳින්වීම :

හැඳින්වීමේ දී, ජාතිය සහ ජනවර්ගිකත්වය රාජ්‍යය සමඟ පවතින සබඳතාව පිළිබඳව සහ එය නූතන ජාතික - රාජ්‍යය පිළිබඳව අධ්‍යනයේ දී ප්‍රධාන කලාපයක් නියෝජනය කරන බව දැක්විය හැකිය. මෙයට හේතුව නම්, ජාතීන් සහ වාර්ගික කණ්ඩායම් යනු මානව සමාජයන් හි වඩාත් මෑතකාලීන සංවර්ධනයන් වීමය.

Department of Examinations

තොරතුරු, විෂය කරුණු සහ සාකච්ඡාව :

I රාජ්‍යය සහ ජාතිය ඉතාමත් සමීප වශයෙන් එකිනෙක හා සම්බන්ධ වී ඇත. බොහෝ රාජ්‍යයන්ගේ නිල නාමය ජාතියේ හෝ ජාතික ප්‍රජාවගේ අනන්‍යතාවය තුළින් ගොඩනැඟී තිබේ.

II රාජ්‍යයක් යනු පරමාධිපත්‍යය සහ ජාතිකත්වය මත, නිශ්චිත භූමි ප්‍රදේශයක් ද, ආණ්ඩුවක් ද සහිතව සංවිධානය වී තිබෙන, දේශපාලන ප්‍රජාවකි. ජාතිය යනු එම පොදු සංස්කෘතික සහ දේශපාලන අනන්‍යතාවක් සහිත එම දේශපාලන ප්‍රජාව හඳුන්වන තවත් සංකල්පයකි. ජනවාර්ගිකත්වය යන්නෙන් අදහස් වන්නේ, එම ජාතික - රාජ්‍යය ඇතුළතම සිටින, තමන්ගේම වෙනස් සංස්කෘතික අනන්‍යතා සහිත උප - ජාතික කණ්ඩායම් ය.

III රාජ්‍යයේ සාමාජිකයන් පුරවැසියන් ය. එසේම පුරවැසියෝ ජාතියේ සාමාජිකයන් වශයෙන් ද සළකනු ලැබෙති.

IV රාජ්‍යය තුළ එහි සාමාජිකයන් වශයෙන් ජීවත් වන විවිධ 'ජනවාර්ගික කණ්ඩායම්' ජනවාර්ගිකත්වය ලෙස දක්වේ.

V සාමාන්‍යයෙන් වාර්ගික කණ්ඩායම් සතු ඔවුන්ගේ ම වූ භාෂා, ආගම් සහ සංස්කෘතීන් පවතින බැවින් ඔවුන්ට වෙනම අනන්‍යතාවයන් සතුවෙයි.

VI රාජ්‍යයක් තුළ 'ජනවාර්ගික කණ්ඩායම්' කිහිපයක් ජීවත්ව සිටිය හැකිය. ඔවුහු ජාතිය වශයෙන් හඳුන්වන වඩාත් පළල් දේශපාලන ප්‍රජාවට අයත් විවිධ ජනවාර්ගික අනන්‍යතා කණ්ඩායම් වෙති.

VII පොදු ජාතිකත්වයක් පිළිබඳ අදහස ගොඩ නැගෙනුයේ විවිධ ජනවාර්ගික ප්‍රජාවන්ගේ දේශපාලනික එක්සත්භාවය තුළිනි.

VIII තමන්ටම අයත් අනන්‍යතා සහිත ජනවාර්ගික කණ්ඩායම් කිහිපයක් තුළින් ගොඩනැගෙන ජාතියක් වසන රාජ්‍යයන් බහුවාර්ගික රාජ්‍යයන් වශයෙන් හඳුන්වනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකාව, ඉන්දියාව, මහා බ්‍රිතාන්‍යය, පකිස්ථානය, ඇමෙරිකාව ආදිය උදාහරණ වෙති.

නිගමන :

ඉහත විෂය කරුණු සහ තර්කවල කෙටි සාරාංශයක් ඉදිරිපත් කරමින් පහත සඳහන් නිරීක්ෂණය වැනි නිරීක්ෂණයන් ගොඩ නැගිය හැකිය: නූතන බහුවාර්ගික සමාජ වල විවිධ ජනවාර්ගික කණ්ඩායම් අතර ජාතික ඒකත්වය ගොඩ නැගීම රාජ්‍යය සතු විශේෂ කාර්යභාරයකි. සන්ධීය ක්‍රමය, බලය විමධ්‍යගත කිරීම සහ පරිපාලනය විමධ්‍යගතකරණය ඒ සඳහා ඇති ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාමය විකල්ප වේ.

Department of Examinations

සටහන :

ශ්‍රී ලංකාව හෝ වෙනත් සමාජයන් තුළ රාජ්‍යය, ජාතිය, ජනවාර්ගිකත්වය සහ ජතිකත්වය සම්බන්ධයෙන් ඇති වී ඇති වර්තමාන සංවර්ධනයන් පිළිබඳව යම් අවබෝධයක් මෙම පිළිතුරෙන් අපේක්ෂා කෙරේ. උදාහරණ සහිතව එවැනි අවබෝධයක් ප්‍රදර්ශනය කරන අපේක්ෂකයන්ට අතිරේක ලකුණු ප්‍රදානය කළ හැකිය.

3. ආණ්ඩුකරණ ව්‍යුහයක් තුළ ආණ්ඩුවේ කාර්යයන් කවරේදැයි විස්තර කරන්න.

(ලකුණු 20 යි)

අභිමතාර්ථ :

මෙම ප්‍රශ්නයෙන් අපේක්ෂා කරන්නේ විභාග අපේක්ෂකයා සතු

(අ) ආණ්ඩුවේ ස්වභාවය සහ කාර්යයන් පිළිබඳ දැනුම සහ
(ආ) ආණ්ඩුකරණයේ සමස්ත ආකෘතිය තුළ ආණ්ඩුවේ කාර්යභාරය අවබෝධ කර ගැනීම පිළිබඳව ඇගයීම යි.

මෙහිදී අපේක්ෂා කරනුයේ විස්තරාත්මක පිළිතුරකි. එහෙත් විශ්ලේෂණීය හෝ සංකල්පීය කරුණු සහිත පිළිතුරු සඳහා අතිරේක ලකුණු කිහිපයක් ප්‍රදානය කළ හැකිය.

පිළිතුරේ අන්තර්ගත විය යුතු විෂය කරුණු

- ආණ්ඩුව යනු කුමක්දැයි අර්ථ දැක්වීම.
- ආණ්ඩුවේ ප්‍රධාන කාර්යයන් පැහැදිළි කිරීම.
- ආණ්ඩුවේ කාර්යයන් සංවිධානය වී ඇති ආකාරය පෙන්වා දීම සහ සාකච්ඡා කිරීම.

හැඳින්වීම :

ආණ්ඩුව යනු රාජ්‍යයක ප්‍රමුඛ දේශපාලන ආයතනයයි. එසේම එය රාජ්‍යය සහ පුරවැසියන් අතර පවතින ප්‍රධාන ආයතනිකමය සබඳතාවය ද වෙයි. එම හේතුවෙන්, එය සතුව, සමස්ත ආණ්ඩුකරණ රාමුව තුළ, පළල් පරිමාවක විහිදෙන කාර්යයන් පවතී.

තොරතුරු, විෂය කරුණු සහ සාකච්ඡාව

I සම්ප්‍රදායිකව ආණ්ඩුවේ ප්‍රධාන කාර්යයන් අංශ තුනක් යටතේ දක්වා තිබේ. ඒවා නම්, ව්‍යවස්ථාදායක, විධායක සහ අධිකරණ යන අංශ තුනයි. වර්තමානයේ පුරවැසි ආරක්ෂාව සහ ජාතික ආරක්ෂාව, ආර්ථික සහ සමාජීය සංවර්ධනය සහ විදේශ සබඳතා ආදී කාර්යයන් ද ඇතුළත් කෙරෙන වඩාත් පළල් ආර්ථ නිරූපණයක් පවතී.

Department of Examinations

II එසේම ආණ්ඩුවේ කාර්යයන් අභ්‍යන්තර සහ බාහිර වශයෙන් ද වර්ගීකරණය කළ හැකිය.

බාහිර කාර්යයන් :

(අ) ජාතික ආරක්ෂාව සහතික කිරීම (භෞමික අඛණ්ඩතාව, ජාතියේ දේශපාලන නිදහස ආරක්ෂා කිරීම සහ රාජ්‍යයේ භෞතික පැවැත්ම සහතික කිරීම)

(ආ) ජාතික ආර්ථික සංවර්ධනය (ජාතියේ සුභ සාධනය, ජාතික අධිෂ්ඨානය (national will) ආරක්ෂා කිරීම, ජාතික දේශපාලන දෘෂ්ටිවාදයන් ආරක්ෂා කිරීම)

අභ්‍යන්තර කාර්යයන් :

නීතිය හා සාමය, සමාජ සුබ සාධනය, සමාජ කළමනාකරණය, පාරිසරික කළමනාකරණය, අධ්‍යාපනික හා සංස්කෘතික කාර්යයන්. අපේක්ෂකයන් විසින් අදාළ උදාහරණ ද ලබාදීම අපේක්ෂා කෙරේ.

III මෙම අභ්‍යන්තර සහ බාහිර කාර්යයන් සමස්ත ආණ්ඩුකරණ පද්ධතියක් ලෙස සංවිධානය වී තිබේ. මෙම ව්‍යුහයට අමාත්‍යාංශ, දෙපාර්තමේන්තු, මණ්ඩල, බියුරෝ යනාදියත්, ඒවාට අයත් පිරිස් බලයක් අයත් වෙති.

IV ඉහත සඳහන් කළ රාජ්‍යයේ සාම්ප්‍රදායික කාර්යයන්ට අමතරව, ආණ්ඩුව සතු වැදගත් සමාජ කාර්යයන් ද තිබේ. නීතිය හා සාමය සුරැකීම තුළින් සමාජය එකට තබා ගැනීම, ආර්ථික සංවර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, සමාජ සංවර්ධනයට පහසුකම් සැපයීම, සමාජ සුභසාධනය ඇති කිරීම, සෞඛ්‍යය, අධ්‍යාපනය, ප්‍රවාහනය, ගමනාගමනය ආදී සමාජයට අවශ්‍ය සේවා සැපයීම, රැකියා උත්පාදනයට පියවර ගැනීම යන මේවා ආණ්ඩුව සතු ප්‍රධාන ආණ්ඩුකරණ කාර්යයන් ය. මේ සියල්ල රාජ්‍යයේ සමාජීය කාර්යයන් ය.

V ඉහත සඳහන් කළ සාම්ප්‍රදායික කාර්යයන්ට අමතරව, ආණ්ඩුවට සමාජීය කාර්යයන් ද තිබේ. නීතිය හා සාමය පවත්වා ගැනීම මගින් සමාජය එකට තබා ගැනීම, සමාජ සාමය පවත්වා ගැනීම, ආර්ථික වර්ධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීම, සමාජ සුභ සාධනය, සෞඛ්‍යය, අධ්‍යාපනය, ප්‍රවාහනය, සන්නිවේදන මාර්ග, රැකියා උත්පාදනය යන මේවා ආණ්ඩුවේ ප්‍රධාන කාර්යයන් ය. මේ සියල්ල ආණ්ඩුවේ වැදගත් සමාජ කාර්යයන් ය.

VI නූතන ආණ්ඩුවලට පුළුල් වගකීම් සහ කාර්යභාරයක් තිබේ. සමාජ දේශපාලන ක්‍රමය ආරක්ෂා කර පවත්වාගෙන යෑම, රටක්, මහ ජනතාවත්, බාහිර සතුරන්ගෙන් ආරක්ෂා කිරීම, මහජන සේවා සැපයීම, රටේ ආර්ථිකය කළමනාකරණය සහ ආදායම් ප්‍රතිව්‍යාප්තිය ඒ අතර ප්‍රධානය.

Department of Examinations

නිගමනය :

පුළුල් කාර්ය පරිමාවක් සමග නූතන ආණ්ඩුවේ කාර්යයන් බෙහෙවින් සංකීර්ණ වී තිබේ. කාර්මික ධනවාදයේ ව්‍යාප්තිය, නාගරීකරණ, සමාජයේ ආර්ථික ක්‍රියාවලින් ව්‍යාප්ත වීම, රාජ්‍යයන් අතර සම්බන්ධතා කිට්ටු වීම, රාජ්‍යයන් අතර සහයෝගය මෙන්ම ගැටුම් යනාදිය නිසා ආණ්ඩුවේ අභ්‍යන්තර මෙන්ම බාහිර කාර්යයන් ද විශාල ලෙස පුළුල් වී තිබේ. එබැවින් එම කාර්යයන් කිරීම සඳහා පුද්ගලික අංශයේ ද, සිවිල් සමාජයේ ද සහයෝගය ලබා ගැනීමට ආණ්ඩුවලට සිදු වී තිබේ.

පළල් වපසරියක විහිදෙන කාර්යයන් සතුවීම නිසා නූතන ආණ්ඩුව ඉතා සංකීර්ණ එකක් බවට පත්ව ඇත. එම නිසා සමහර ආණ්ඩු පෞද්ගලික අංශය සහ සිවිල් සමාජය සමග ගොඩනගාගත් සහසම්බන්ධතා සහිතව ක්‍රියාත්මක වෙයි.

Department of Examinations

4. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක නිදහස සහ සමානාත්මතාව වැදගත් වන්නේ මන්දැයි පැහැදිලි කරන්න.

(ලකුණු 20 යි)

අභිමතාර්ථ :

මෙම ප්‍රශ්නයෙන් අපේක්ෂා කරන්නේ අපේක්ෂකයා සතු (අ) නූතන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක් තුළ පවතින නිදහස හා සමානාත්මතාව පිළිබඳව දැනුම සහ (ආ) ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය තුළ ඒවායේ පවතින වැදගත්කම පිළිබඳව අදහස් පළකිරීම සඳහා අවශ්‍ය වන විශ්ලේෂණීය හා ඇගයීම් පිළිබඳ කුසලතාවයන් තක්සේරු කිරීමයි.

පිළිතුරේ අන්තර්ගතවිය යුතු විෂය කරුණු

- නිදහස් සහ සමානත්වය අර්ථ දැක්වීම.
- නිදහස සහ සමානත්වය මනුෂ්‍යයින්ට වැදගත් වන්නේ ඇයිදැයි පෙන්වා දීම.
- ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ආණ්ඩු පුරවැසියන්ට නිදහස් සහ සමානත්වය සහතික කිරීමට ගන්නා ක්‍රියාමාර්ග පෙන්වා දීම සහ සාකච්ඡා කිරීම.

හැඳින්වීම :

නිදහස සහ සමානාත්මතාව ප්‍රජාතන්ත්‍රීය ආණ්ඩුකරණයේ පදනම් මූලධර්ම වන්නේ කෙසේ ද සහ එහි පුරවැසියන් අත්විඳින නිදහසේ සහ සමානාත්මතාවයේ මට්ටම අනුව සමාජයක පවතින ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ ගුණාත්මකභාවය මැන බැලීමට ද හැකිය යන අදහස පිළිබඳව ඉතා කෙටි විස්තරයක් හැඳින්වීම තුළ සඳහන් කළ හැකිය.

තොරතුරු, විෂයකරුණු සහ සාකච්ඡාව :

I පුද්ගලයන්ට ඔවුන්ගේ පුද්ගලික නිදහස සහ සිතීමේ සහ ක්‍රියාකිරීමේ නිදහස ආරක්ෂා කරගන්නා අතර සාමකාමී ජීවිතයක් ගෙනයාමට නිදහස අත්‍යවශ්‍ය වෙයි. නිදහස යනු බියෙන් තොරව සහ බාහිර බලපෑම් රහිතව, අන්‍යයින්ට හානි සිදු නොකර ජීවත්වීමට කෙනෙකුට ඇති අයිතියයි.

II ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සාමාජයක පුද්ගල නිදහස යනු අසීමාන්තික වූවක් නොවෙයි. ඒ තුළ, නෛතික, සදාචාරමය සහ සමාජීය සීමාවන් පවතී. අනෙකාට හිංසා කිරීමට නිදහස භාවිතා කළ නොහැකි සේම, අනෙක් අයගේ නිදහස අභිබවා අවනීතික ක්‍රියාකාරකම්වල හෝ ක්‍රියාමාර්ගවල යෙදීමට පුද්ගලයන්ට එමගින් ඉඩ ලබා නොදෙයි.

III ප්‍රජාතාන්ත්‍රික ආණ්ඩුවේ කාර්ය විය යුත්තේ එහි පුරවැසියන්ගේ නිදහස තහවුරු කිරීම හා ආරක්ෂා කිරීමයි. තම පුරවැසියන්ගේ නිදහස සහතික කිරීම සඳහා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය තුළ ආණ්ඩු සතු ක්‍රියාමර්ග කිහිපයක් තිබේ.

(අ) අයිතිවාසිකම් පනතක් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට ඇතුළත් කිරීම.
(ආ) ස්වාධීන අධිකරණය
(ඇ) නීතියේ පාලනය
(ඈ) ආර්ථික සාධාරණත්වය
(ඉ) මාධ්‍ය නිදහස

IV සාමාජයේ සිටින සෑම පුද්ගලයකුම සමාන වන බවත්, එහෙයින් ඔවුන් සමාන අයිතීන්ට හිමිකම් කියන බවත් පිළිබඳ මූලධර්ම සමානාත්මතාව නම් වෙයි. අසමානතා නිසා මනුෂ්‍යයෝ වෙනස්කම්වලට පාත්‍ර වෙති. ඔවුන්ට අසාධාරණතා ඇති වෙයි. ඔවුන්ගේ ආත්ම ගෞරවය කෙළෙසෙයි.

V සමාජයේ සමානාත්මතාවය සහතික කිරීම සඳහා පහත දැක්වෙන කොන්දේසි සැපිරිය යුතුව තිබේ.

(අ) අන්‍යයින්ට අවාසි ඇති කරමින්, පුද්ගලයින්ට විශේෂ සැළකිලි නොලැබිය යුතුය.
(ආ) සියලු දෙනාටම සමාන අවස්ථාවන් හිමිවිය යුතුය.
(ඇ) සැමට සමාන අයිතිවාසිකම් තිබිය යුතුය.

VI නිදහස සහ සමානාත්මතාව අතර පවතින සම්බන්ධය

(අ) ඒවා එකිනෙක උෟණ පූරණය කරයි. නිදහස යනු මූලික අයිතිවාසිකම් භුක්ති විඳිමින්, සෑම පුද්ගලයෙකුට බියෙන් තොරව ජීවත්වීමට ඇති අයිතියයි. එබැවින් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජවල අයිතිවාසිකම් භුක්ති විඳීමට ඇති නිදහස සෑම පුරවැසියෙකුටම, ස්ත්‍රී පුරුෂ භාවය, සමාජ පන්තිය, කුලය, වත්කම හෝ තරාතිරම නොබලා, එක සමානව හිමිවිය යුතුය.

Department of Examinations

(ආ) එහෙත් ආර්ථික සමානාත්මතාවය ඇති කිරීම මගින් ධනය හිමි පිරිසකගේ නිදහසට බලපෑමක් ඇතිකළ හැක. ධනවත් පුද්ගලයන් වැඩි ආදායම් බද්දකට යටත් කොට දුප්පතුන්ගේ සුබසාධන වැඩසටහන් යොදා ගැනීම, නිදසුනකි. එහි අරමුණ, අසමානතා අවම කිරීමෙන් සමානත්වය තහවුරු කිරීමයි.

(ඇ) ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට සමානාත්මතාව සහ නිදහස යන දෙකම අවශ්‍ය වෙයි. එකක් නොමැතිව අනෙක අර්ථ විරහිතය.

නිගමනය :

නිදහස සහ සමානාත්මතාව යන දෙකෙන්ම උත්සාහ ගැනෙන්නේ මනුෂ්‍යයින්ගේ සතුට සහ තෘප්තිය වළක්වා ඇති මූලික සාධක දෙකක් වන නොනිදහස සහ අසමානත්වය පිළිබඳ ගැලුවට ආමන්ත්‍රණය කිරීමයි. වහල්භාවය, පීඩනය, සූරාකෑම සහ දුගීබව නිසා, නොනිදහස සහ අසමානතා නිර්මාණය වේ. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය අපේක්ෂා කරන්නේ එම ගැටලුව විසඳීමටය, එහෙත් දේශපාලන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය තිබිය දී පවා, අසාධාරණ සමාජ සහ ආර්ථික තත්ත්වයන් තිබෙන විට, නිදහස සහ සමානත්වය සීමාවිය හැකිය. පරිපූර්ණ මානව නිදහසක් ඇතිවීම සඳහා ආර්ථික සහ සමාජ අයිතිවාසිකම් වැදගත් වන්නේ ඒ නිසාය.

C කොටස

5. පහත සඳහන් මාතෘකාවලින් ඕනෑම **දෙකක්** සාකච්ඡා කරන්න.

(ලකුණු 10 × 2 = 20 යි)

(i) කෝල්බෲක් කැමරන් ප්‍රතිසංස්කරණවල දේශපාලන ප්‍රතිවිපාක

(ii) ශ්‍රී ලංකාව තුළ නිදහසට පෙර අවධියේදී වාමාංශික ව්‍යාපාරය ඉටු කළ දේශපාලන කාර්යභාරය

(iii) ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණවලට පසුබිම් වූ සාධක

(iv) ශ්‍රී ලංකාව තුළ යටත් විජිත යුගයේ වර්ධනය වූ ජනවාර්ගික දේශපාලනයේ ප්‍රවණතා

අභිමතාර්ථ :

මෙම ප්‍රශ්නය මගින් අපේක්ෂා කරන්නේ යටත් විජිත යුගය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ඇති වූ දේශපාලන පරිවර්තනයේ විවිධ පැතිකඩ පිළිබඳ අපේක්ෂකයා සතු දැනුම ඇගයීමයි. මූලිකවම අපේක්ෂා කරනුයේ විස්තරාත්මක පිළිතුරු ය. එහෙත් ඇගයීම් සහ විශ්ලේෂණීය විචාරවලට, එම විචාර අදාළ, නිර්මාණශීලි හා හරයාත්මක නම්, අතිරේක ලකුණු ප්‍රදානය කළ යුතුය.

Department of Examinations

පිළිතුරේ අන්තර්ගතවිය යුතු ප්‍රධාන කරුණු :

- කොල්බෲක් - කැමරන් ප්‍රතිසංස්කරණ යෝජනා කෙටියෙන් විස්තර කිරීම.
- එම යෝජනාවල තිබි දේශපාලන - පරිපාලන යෝජනා ගැන විස්තරයක් දැක්වීම.
- ඒවායේ දේශපාලන ප්‍රතිඵල පැහැදිලි කිරීම.

හැඳින්වීම :

ලංකාව සම්පූර්ණයෙන් තම පාලනය යටතට ගැනීමෙන් පසුව, දිවයිනට යටත් විජිතයක් ලෙස සම්පූර්ණ දේශපාලන, පරිපාලන සහ නෛතික ප්‍රතිසංස්කරණ හඳුන්වා දීමට යටත් විජිත පාලකයන් ගත් ප්‍රථම ප්‍රයත්නය කෝල්බෲක් - කැමරන් කොමිෂන් සභාව විය. එබැවින් එහි යෝජනා ලංකාවේ අනාගත දේශපාලන, ආර්ථික හා සමාජ පරිවර්තනයට තීරණාත්මක ලෙසට බල පෑවේය.

විෂය කරුණු සහ සාකච්ඡාව

I පහත සඳහන් මාර්ගවලින් අනාගත ලංකාවේ මධ්‍යගත රාජ්‍ය ව්‍යුහයක් සඳහා පදනම දැමීම.

(අ) දිවයින පරිපාලනමය වශයෙන් ඒකාබද්ධ කිරීම.

(ආ) ඒකාබද්ධ නෛතික සහ අධිකරණ ක්‍රමයක් ඇති කිරීම.

II ඒ වන විට තිබුණු ජනවාර්ගික පදනම මත සකස් වූ පරිපාලන ඒකක අහෝසි කර දිවයින පරිපාලනමය වශයෙන් ඒකාබද්ධ කිරීමට කොල්බෲක් කොමිෂන් සභාවට අවශ්‍ය විය. උඩරට සිංහල, පහතරට සිංහල සහ දෙමළ ප්‍රදේශ වශයෙන් පැවැති පරිපාලන ඒකක අහෝසි කර, අලුත් පරිපාලන පළාත් පහක් යෝජනා කරන ලද්දේ ඒ නිසාය.

III නෛතික සහ අධිකරණ වශයෙන් ඒකාබද්ධ කිරීම සඳහා කැමරන්ගේ යෝජනාවල අරමුණ වූයේ ද දිවයින දේශපාලන සහ පරිපාලන වශයෙන් ඒකාබද්ධ කිරීමයි. කැමරන්ගේ මෙම යෝජනා 1833 අධිකරණ ප්‍රඥාප්තිය තුළින් ක්‍රියාත්මක විය. කැමරන්ගේ තර්කය වූයේ දිවයින ඒකාබද්ධ කරන්නට නම් එකම නීතිය සෑම කෙනෙකුටම එකසේ ක්‍රියාත්මක විය යුතුය යන්නයි.

IV යටත් විජිත ලංකාවේ වගවීම් සහගත ආණ්ඩුක්‍රමයක් ඇති කිරීමේ පළමු පියවර ගැනුණේ කොල්බෲක් යෝජනා වලිනි. එය සිදුකරන ලද්දේ ආණ්ඩුකාරයාට හිමිව තිබූ ඒකාධිපති බලතල අඩුකර, ආණ්ඩුකාරයාගේ පරිපාලනයට සහාය වනු පිණිස ව්‍යවස්ථාදායක සහ විධායක සභා යෝජනා කිරීම මගිනි.

V අනාගතයේ දී ඇතිවන නියෝජන ආණ්ඩුක්‍රමයකට පදනම දැමීම : සාමාජිකයින් 15 දෙනෙකු සහිත ව්‍යවස්ථාදායක සභාව මේ සඳහා තුඩුදුන් ප්‍රථම පියවර විය. එය ලංකාවේ පාර්ලිමේන්තු ආණ්ඩුක්‍රමයක් සඳහා වූ දීර්ඝ ගමනේ පළමු පියවර ද විය.

VI යටත් විජිත ආණ්ඩුවේ ව්‍යවස්ථාදායක ක්‍රියාවලියට දේශීය නියෝජිතයින්ට සහභාගී වීමට අවකාශ ලබාදීම : මෙය සිදුවූයේ ව්‍යවස්ථාදායක සභාවට දේශීය නියෝජිතයින් තිදෙනෙකු ඇතුළත් කිරීමට යෝජනා කිරීමෙනි. පහතරට සිංහල, දෙමළ සහ බර්ගර් ප්‍රජාවන් නියෝජනය කිරීමට එම නියෝජිතයින් නම් කිරීමට ආණ්ඩුකාරයාට බලය ලැබිණ. මෙය ලංකාවේ වාර්ගික නියෝජනයේ ආරම්භය ද විය.

නිගමනය :

කොල්බෲක් - කැමරන් යෝජනාවල අරමුණ වූයේ ලංකාවේ බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිත පාලන ක්‍රමය ක්‍රමානුකූල සහ ස්ථාවර කිරීමයි. එම යෝජනා වලින් දිවයිනේ යටත් විජිත ආර්ථිකයක් ගොඩ නැගීමට පසුබිමත්, ඒ සඳහා අවශ්‍ය ආණ්ඩුක්‍රමික, පරිපාලන හා නෛතික ව්‍යුහයනුත් නිර්මාණය කෙරිණ. ඒ සමගම ඒවායින් අනපේක්ෂිත සාධනීය ප්‍රතිඵල ද ඇතිවිය.

Department of Examinations

(ii) ශ්‍රී ලංකාව තුළ නිදහසට පෙර අවධියේදී වාමාංශික ව්‍යාපාරය ඉටු කළ දේශපාලන කාර්යභාරය

පිළිතුරේ අන්තර්ගත විය යුතු ප්‍රධාන විෂය කරුණු

- 1930 ගණන්වල වාමාංශික ව්‍යාපාරය ආරම්භවීම පෙන්වා දීම.
- යටත් විජිත යුගයේ දී එහි ප්‍රධාන දේශපාලන කාර්යයන් විස්තර කිරීම.
- වාමාංශික ව්‍යාපාරයේ කාර්යභාරය ඇගයීමට ලක් කිරීම.

හැඳින්වීම :

වාමාංශික ව්‍යාපාරය ලංකාවේ යටත් විජිත යුගයේ අවසාන අදියරේ සිදු වූ දේශපාලන සහ සමාජ පරිවර්තනය තුළ වර්ධනය වූ වැදගත් දේශපාලන ව්‍යාපාරයකි. කම්කරු පන්ති ව්‍යාපාරයක් ද, ජාතික ව්‍යාපාර ද, අධිරාජ්‍ය විරෝධී සිවිල් සමාජ ව්‍යාපාර ද ආගමික පුනර්ජීවන ව්‍යාපාර ද බිහි වී තිබීම 1930 ගණන් වල වාමාංශික ව්‍යාපාරය බිහිවීමේ පසුබිමෙහි තිබිණ. ලංකාවේ යටත් විජිත යුගයේ පැවති දේශපාලන ව්‍යාපාරවල වඩාත් රැඩිකල් න්‍යාය පත්‍රයක් ඉදිරිපත් කරන ලද්දේ වාමාංශික පක්ෂ විසිනි. යටත් විජිත යුගයේ වාමාංශික ව්‍යාපාරයේ දේශපාලන කාර්යභාරය ඇගයීමට ලක්කළ හැකි වන්නේ මෙම සාධකය පසුබිම් කරගෙනය.

විෂය කරුණු සහ සාකච්ඡාව

I ශ්‍රී ලංකාවේ වාමාංශික ව්‍යාපාරය ආරම්භ වූයේ 1935 දීය.

II ලං.ස.ස.ප බිහිවීමට ප්‍රථම එහි නායකයෝ වෘත්තීය සමිති ව්‍යාපාරයේ සමාජ සේවාවන් වල සහ යටත් විජිත විරෝධී ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වී සිටිය හ.

III ලං.ස.ස.ප සහ කොමියුනිස්ට් පක්ෂය යන වාමාංශික පක්ෂ දෙකම කම්කරුවන්ගේ අයිතීන් උදෙසා කම්කරු පංතිය සංවිධානය කිරීමේ දී සක්‍රීය වූහ.

IV පූර්ණ දේශපාලන නිදහස ඉල්ලා සිටි වඩාත්ම සටන්කාමී යටත් විජිත ව්‍යාපාරය වූයේ වාමාංශය යි.

V සමාජ සමානාත්මතාව, කුල පදනම මත සිදුවුණු සමාජීය පීඩාකාරීත්වය අහෝසි කිරීම, සහ දිළිඳු ජනයාට සහ ආන්තික ප්‍රජාවන්ට දේශපාලන හඬක් ලබාදීම සඳහා වාමාංශික පක්ෂ සක්‍රීයව විරෝධතා ව්‍යාපාරවල නිරත වූහ.

VI පසුකාලීන ලංකාවේ සමාජ පරිවර්තනයට විශාල දායකත්වයක් සිදුකළ සමාජ සුභ සාධක ප්‍රතිපත්තිවලටත්, සුභ සාධන රාජ්‍යයටත් පදනම දැමීමට වාමාංශික ව්‍යාපාරය විසින් වැදගත් මෙහෙයක් සිදුකරන ලදී.

VII වාර්ශික සුළුතරයන්ට සමාන අයිතිවාසිකම් ලබාදීමේ ක්‍රියාවලිය දේශපාලන ව්‍යාපාරයක් බවට පළමුව පත්කරන ලද්දේ වාමාංශික ව්‍යාපාරය විසිනි.

VIII සාමාන්‍ය ජනයාට ඔවුන්ගේ සමාජීය සහ ආර්ථික තත්වයන් පිළිබඳ අවබෝධයක් හා දේශපාලන හඬක් ලබාදෙමින් ඔවුන් වැදගත් දේශපාලන බලවේගයක් බවට පත්කිරීමට වාමාංශික පක්ෂ ඉටු කෙළේ පුරෝගාමී කාර්යභාරයකි.

නිගමනය :

රැඩිකල් දේශපාලන න්‍යාය පත්‍රයක් ඉදිරියට දැමීම මගින්, යටත් විජිත ශ්‍රී ලාංකේය සමාජය දේශපාලනික සහ සමාජීය ප්‍රජාතන්ත්‍රීකරණයේ දී සාමරම්භක කාර්යභාරයක් වාමාංශික ව්‍යාපාරය විසින් සිදු කෙරිණ යන කාරණය මතුකොට දක්වීමෙන් පිළිතුර සමාප්ත කළ හැකිය.

(iii) ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණවලට පසුබිම් වූ සාධක

සටහන : මෙහිදී අපේක්ෂා කරන්නේ ඩොනමෝර් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාමය ප්‍රතිසංස්කරණ පිළිබඳ විස්තරයක් නොව, නමුත් ඩොනමෝර් කොමිසම පත්කිරීම සඳහා හේතු වූ පසුබිම් සාධක පිළිබඳව විස්තරයකි.

පිළිතුරේ අන්තර්ගත විය යුතු කරුණු

- ඩොනමෝර් ප්‍රතිසංස්කරණ යනු මොනවාදැයි කෙටියෙන් හඳුන්වා දීම.
- එවකට යටත් විජිත ලංකාවෙහි පැවති දේශපාලන සන්දර්භය පෙන්වා දීම.
- කොමිෂන් සභාව පත් කිරීමේ පසුබිම් සාධක විස්තර කිරීම.

Department of Examinations

හැඳින්වීම :

ඩොනමෝර් කොමිෂන් සභාව 1927 දී පත්කරනු ලැබීමට, දේශීය දේශපාලන පසුබිම සහ බ්‍රිතාන්‍යයේ යටත් විජිත ප්‍රතිපත්තිවල වෙනස්වීම් යන සාධක බලපා තිබිණ. ඩොනමෝර් යෝජනාවලින් නියෝජනය වූයේ යටත් විජිත ලංකාවේ ආණ්ඩුක්‍රමයේත්, දේශපාලනයේත් ප්‍රජාතාන්ත්‍රීකරණ ක්‍රියාවලියේ වැදගත් සන්ධිස්ථානයකි.

විෂය කරුණු සහ සාකච්ඡාව

I මැනිං ව්‍යවස්ථාවේ අඩුපාඩු
(අ) බලය සහ වගකීම් පිළිබඳව පැහැදිලිතාවයක් නොතිබීම.
(ආ) ප්‍රාදේශීය නියෝජිතයන් පරිපාලනමය ගැටලුවලදී බාධාකාරී ලෙස මැදිහත් වූ බවට පැවති චෝදනා.

II මැනිං ව්‍යවස්ථාවේ පැවති දුර්වලතා හේතුවෙන් නව ව්‍යවස්ථාවක් සඳහා දේශපාලන නායකයන් දියත් කළ උද්ඝෝෂණ

III මුදල් කමිටුවේ මූල්‍යමය බලය හේතුවෙන් ව්‍යවස්ථාදායක සභාව සහ විධායක සභාව අකර්මණ්‍ය වීය යන චෝදනාව.

IV එවකට පැවති සීමිත ඡන්ද බලය තවදුරටත් ව්‍යාප්ත කිරීම සඳහා ලංකා ජාතික සංගමය ගෙනගිය උද්ඝෝෂණ.

V විවිධ දේශපාලනික සහ සිවිල් ව්‍යාපාර මගින් ආණ්ඩුක්‍රම ප්‍රතිසංස්කරණ සඳහා සිදුකළ උද්ඝෝෂණ : ඡන්ද බලය පුළුල් කිරීම, සහ දේශීය මහජන නියෝජිතයින්ට වැඩි බලතල පැවරීම ඒ අතර ප්‍රධාන විය.

උදා : **ලංකා ජාතික සංගමය විසින් 1926 දී ඉදිරිපත් කරන ලද ප්‍රතිසංස්කරණ යෝජනා :**
ව්‍යවස්ථාදායක සභාවේ බහුතරයක් වූ නිල නොලත් මන්ත්‍රීවරුන්ට විධායක බලතල ලබාදීම සහ ඡන්ද බලය පුළුල් කිරීම ඒ අතර ප්‍රධාන විය.

VI පළමුවැනි ලෝක යුද්ධයෙන් පසුව බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිත ප්‍රතිපත්තිය තුළ සිදු වූ වෙනස්කම්. ඉන්දියාවට සහ ශ්‍රී ලංකාවට ස්වදේශිකයින්ට වැඩි බලතල ලබාදෙන ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණ ඇති කිරීමේ ප්‍රවණතාව යටත් විජිත ප්‍රතිපත්තිය තුළ මතුවිය. මෙය 1927 දී බලයට පැමිණි බ්‍රිතාන්‍ය කම්කරු පක්ෂයේ විදේශ ප්‍රතිපත්තියේ ප්‍රධාන අංගයක් විය.

VII ඉන්දියාවේ ප්‍රතිසංස්කරණ ව්‍යාපාරයෙන් ඇති වූ බලපෑම. ඉන්දියාවේ ජාතික ව්‍යාපාරයේ නැගීම සහ නිදහස් සටන පුළුල් මහජන ව්‍යාපාරයක් බවට පත්වීම නිසා, යටත් විජිත සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කර, ස්වදේශිකයින්ට වැඩි බලතල ලබාදීමේ දේශපාලන පසුබිමක් නිර්මාණය වී තිබිණ.

Department of Examinations

නිගමනය :

1972 දී ඩොනමෝර් කොමිෂම පත්කරන ලද්දේ හේතු ගණනාවක එකතුවේ ප්‍රතිඵලයක් ලෙසය. ලංකාවට සුවිශේෂ වූ සාධක මෙන්ම බ්‍රිතාන්‍ය යටත් විජිත ප්‍රතිපත්තියේ වෙනස්වීම් ඒ අතර තිබිණ. එම කොමිෂන් සභාව පත් කිරීමේ අවසාන ප්‍රතිඵලය වූයේ නිදහසට පෙර යටත් විජිත ලංකාවේ දේශපාලන තත්ත්වය ඉක්මනින් පරිවර්තනයට භාජනය වීමයි.

(iv) ශ්‍රී ලංකාව තුළ යටත් විජිත යුගයේ වර්ධනය වූ ජනවාර්ගික දේශපාලනයේ ප්‍රවණතා

හැඳින්වීම :

ජනවාර්ගික දේශපාලනය යටත්විජිත ශ්‍රී ලංකාවේ නූතන දේශපාලනය වර්ධනය වීමේ එක් නිශ්චිත ප්‍රවණතාවක් විය. එම ක්‍රියාවලිය ආරම්භ වූයේ විසිවැනි සියවසේ දෙවැනි දශකයේදී ය. එහෙත් එහි මූලයන් ඊට පෙර සියවස දක්වා දිවෙයි. සිංහල, දෙමළ සහ මුස්ලිම් සමාජවල නව ප්‍රභූ පන්තීන් බිහිවීම, යටත් ව්‍යවස්ථාදායකයේ නියෝජනය පුළුල් වීම, සහ එහි නියෝජනය සඳහා දේශීය ප්‍රභූ කොටස් අතර වර්ධනය වූ තරගය, වාර්ගික දේශපාලනය වර්ධනය වීමෙහි පසුබිමෙහි තිබිණ. ඩොනමෝර් ප්‍රතිසංස්කරණ යටතේ නියෝජනය තව දුරටත් ව්‍යාප්තවීමේ පසුබිම තුළ එය වැඩිදුර වර්ධනයක් ලැබීය.

පිළිතුරේ අන්තර්ගත විය යුතු ප්‍රධාන විෂය කරුණු :

- වාර්ගික දේශපාලනයට පසුබිම සැපයූ සංස්කෘතික සහ ආගමික පුනර්ජීවන ව්‍යාපර ගැන කෙටි හැඳින්වීමක්,
- වාර්ගික දේශපාලනය යනු කුමක්දැයි අර්ථ දැක්වීම.
- වාර්ගික දේශපාලනයේ හැඟීම විස්තර කිරීම.

I ඒවා ආරම්භයේ දී බෞද්ධ, හින්දු සහ මුස්ලිම් සමාජයන් හි ක්‍රිස්තියානියට ප්‍රතිචාරයක් ලෙස ඇති වූ පුනර්ජීවන ව්‍යාපාර. ඒවා 1870 ට පසුව ආරම්භ වූ ඒවා වේ. ඒවායින් සිදුවූයේ එක් එක් ප්‍රජා කණ්ඩායමට සංස්කෘතික අනන්‍යතා ගොඩ නැගීමයි.

II ජාතික ව්‍යාපාර වර්ධනය වූයේ මෙම ආගමික පුනර්ජීවන ව්‍යාපාර පසුබිම තුළ ඒවායින් මතු වූ මහජන ව්‍යාපාර පදනම් කොටගෙනයි.

III ව්‍යවස්ථාදායක සභාව තුළ වාර්ගික නියෝජනය හඳුන්වාදීමෙන් පසු වාර්ගික දේශපාලනය උත්සන්න විය.

IV 1919 දී ලංකා ජාතික සංගමය තුළ ඇති වූ බෙදීම මෙම ප්‍රවණතාවයේ ප්‍රතිඵලයකි. මෙම කාලයේ දී "ජනවාර්ගික දේශපාලනය" යනුවෙන් අදහස් වූයේ සෑම ප්‍රජාකණ්ඩායමකට තමන්ගේම සුවිශේෂ සමාජ, ආර්ථික සහ සංස්කෘතික අවශ්‍යතා තිබෙන හෙයින්, එම අවශ්‍යතා ඉටුකර ගැනීමට නම් එක් එක් කණ්ඩායම සතු සුවිශේෂ දේශපාලන අනන්‍යතා ද පිළිගත යුතුය යන අදහසයි.

Department of Examinations

V ''වාර්ගික නියෝජනයේ'' පදනම වූයේ, තම නිශ්චිත වාර්ගික අනන්‍යතාව මත පදනම්ව, ව්‍යවස්ථාදායකයට දේශපාලන නියෝජනය හිමිවිය යුතුය යන අදහසයි.

VI 1919 දී ලංකා ජාතික සංගමයේ ඇති වූ දෙකඩ වීමෙන් පසුව, සිංහල සහ දෙමළ දේශපාලන ප්‍රභූන් අතර වෙන් වෙන් වාර්ගික දේශපාලන ව්‍යාපාර බිහි විය.

VII ඩොනමෝර් ප්‍රතිසංස්කරණ මගින් වාර්ගික නියෝජනය අහෝසි කිරීම. ඩොනමෝර් කොමිෂම විවේචනය කළ ආකාරයට වාර්ගික නියෝජනය යනු දිවයිනේ එක්සත්භාවය සහ ප්‍රගතියට බාධාවක් විය. ඒ නිසාම එය 'දේශපාලන ශරීරය තුළ ඇති වූ පිළිකාවක් වශයෙන්' විස්තර කෙරිණ.

VIII 1936 රාජ්‍ය සභාව සහ සිංහල නියෝජිතයින්ගෙන් පමණක් සැදුම්ලත් මණ්ඩලයක් වීමේ පසුබිම තුළ දෙමළ සහ මුස්ලිම් සුළු ජාතිකයෝ සුළු ජන කොටස්වලට සමාන නියෝජනයක් ඉල්ලා සිටියහ.

XI සමස්ත ප්‍රවණතාවය වූයේ වාර්ගික අනන්‍යතාවයන්ගේ සහ වාර්ගික දේශපාලනයේ නැගීමයි.

X සුළුතර ජන කොටස්වල අයිතිවාසිකම් සඳහා උද්ඝෝෂණ කරන ගමන්, ජනවාර්ගික දේශපාලනය විවේචනයට ලක් කළේ වාමාංශික පක්ෂ පමණි.

නිගමනය :

වාර්ගික දේශපාලනය යටත් විජිත ලංකාවේ සමාජය පාත්‍ර වූ නවීකරණ සහ ප්‍රජාතාන්ත්‍රීයකරණ ක්‍රියාවලීන්ගේ ප්‍රතිඵලයකි. එය යටත් විජිත පාලනයට දක් වූ ප්‍රතිචාරයක් ද විය. යටත් විජිත ආණ්ඩුව ද වාර්ගික දේශපානයට අනුබල දුන්නේ ය. හේතුව, වාර්ගික දේශපාලනය ''බෙදා පාලනය කිරීමේ'' යටත් විජිත ප්‍රතිපත්තියට ආධාරකාරී වීමයි. කෙසේ වුවත්, පසු කාලයේ ලංකාවේ ඇති වූ ජාතික ව්‍යාපාරවල මූලයන් වූයේ යටත් විජිත යුගයේ වර්ධනය වූ වාර්ගික දේශපාලන ව්‍යාපාරයි.

6. 1972 පළමු ජනරජ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව සම්පාදනය කිරීමට බලපෑ හේතු සාධක කවරේදැයි විමසන්න.

(ලකුණු 20 යි)

අභිමතාර්ථය :

1972 ව්‍යවස්ථාව ක්‍රියාවට නැංවීම සිදු වූ සංදර්භය සහ ඒ සඳහා බලපෑ හේතු පිළිබඳව අපේක්ෂකයා සතු දැනුම ඇගයීම, මෙම ප්‍රශ්නයෙන් බලාපොරොත්තු වේ.

Department of Examinations

හැඳින්වීම :

පළමු ජනරජ ව්‍යවස්ථාව හඳුන්වාදීමට පසුබිම් වූ පළල් දේශපාලන සංදර්භය හැඳින්වීම තුළ මුලින් සඳහන් කිරීමට පුළුවන. නිදසුනක් ලෙස, ශ්‍රී ලංකාවට සම්පූර්ණ නිදහස ප්‍රදානය නොකිරීම නිසා සෝල්බරි ව්‍යවස්ථාව සම්බන්ධයෙන් පැවතියේ අතෘප්තියකි. එබැවින්, දේශපාලන නිදහස අංගසම්පූර්ණ සහ අර්ථවත් කරන නව ව්‍යවස්ථාවක අවශ්‍යතාව ජාතිකවාදී සහ වාමාංශික බලවේග විසින් අවධාරණය කෙරිණ. ඒ අතර ලංකාවේ පශ්චාත් යටත් විජිත ජාතිකවාදය වර්ධනය වූයේ ද මේ කාලයේ ය.

තොරතුරු, විෂයකරුණු සහ සාකච්ඡාව :

I නිදහසට පසු කාලය තුළ වර්ධනය වූ යටත් විජිතහරණ ක්‍රියාවලිය, 1972 ව්‍යවස්ථාවට තුඩුදුන් පසුබිම තේරුම් ගැනීමට වැදගත්ය. සෝල්බරි ව්‍යවස්ථාව කෙටුම්පත් කර සම්මත කරන ලද්දේ යටත්විජිත පාලකයින් විසිනි. ඔවුහු නිදහස ලැබෙන අවස්ථාවේ දී එය ලංකාවට ප්‍රදානය කළහ. එය අනුගමනය කර තිබුණේ බ්‍රිතාන්‍යයේ පැවැති ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සම්ප්‍රදායයි. ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතිකවාදී සහ වාමාංශික පිරිස්වලට අවශ්‍ය වූයේ මෙම වෙස්ට්මින්ස්ටර් සම්ප්‍රදායෙන් කැඩී වෙන් වූ ජනරජ ව්‍යවස්ථාවකි.

II සොල්බරි ව්‍යවස්ථාව පූර්ණ නිදහස ලබා නොදීම නිසා ඇති වූ අසංතෘප්තිය. සිංහල ජාතිකවාදී බලවේග සහ වාමාංශික පක්ෂ වෙතින් සෝල්බරි ව්‍යවස්ථාවට එරෙහිව එල්ල වූ විවේචන : පහත සඳහන් අදහස් එම විවේචන වල ගැබ් වී තිබිණ. සෝල්බරි ව්‍යවස්ථාවෙන් ලාංකික ජනතාවට පූර්ණ නිදහස නොලැබිණ. පාර්ලිමේන්තුව සෛවරී එකක් නොවීය. රාජ්‍ය නායකයා වූයේ බ්‍රිතාන්‍යයේ රජු / රැජිණ යි. සෙනෙට් සභාව ලංකාව නොගැළපේ යැයි ද ඔවුහු තර්ක කළහ. ප්‍රිවි කවුන්සිලය ලංකාවේ අවසාන අභියාචනාධිකරණය නොවිය යුතු යැයි ද ඔවුහු කියා සිටියහ.

III වාමාංශික පක්ෂ හා ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය විසින් ලංකාව ජන රජයක් විය යුතුය හා ශ්‍රී ලංකාවේ ව්‍යස්ථාව දේශීය (ස්වදේශ ජනිත) එකක් බවට පත්විය යුතුයැයි ගෙන ආ තර්කය.

IV පූර්වයෙන් සෝල්බරි ව්‍යවස්ථාව වෙනස් කිරීම සඳහා ගෙනනු ලද පියවර. 1957 පාර්ලිමේන්තු තේරීම්කාරක සභාව, මෙම පාර්ලිමේන්තු කමිටුවේ සාමාජිකයෝ

(අ) ශ්‍රී ලංකාව ජන රජයක් විය යුතුය.

(ආ) ව්‍යවස්ථාවට මූලික අයිතිවාසිකම් පරිච්ඡේදයක් ඇතුළත් විය යුතුය යන එකඟතාවයේ සිටිය හ.

V 1965 දීත්, සෝල්බරි ව්‍යවස්ථාව සංශෝධනය කර ශ්‍රී ලංකාව ජන රජයක් බවට පත්කිරීමට යෝජනා කළ පාර්ලිමේන්තුව කමිටුවක් තිබිණ. නමුත් විරුද්ධ පක්ෂය සමස්තයක් ලෙසම නව ව්‍යවස්ථාවක් සම්මත කළයුතු යැයි යෝජනා කළේය.

Department of Examinations

VI සෝල්බරි ව්‍යවස්ථාව යටතේ පාර්ලිමේන්තුවට ව්‍යවස්ථාදායක පරමාධිපත්‍යය භුක්ති විඳීමට නොහැකි වූ බවට වූ විවේචනයක් ද පැවතුණි. නිදසුනක් ලෙස, පවතින ව්‍යවස්ථාව සංශෝධන කිරීමට හෝ අහෝසි කිරීමට හෝ නව ව්‍යවස්ථාවක් පැණවීමට අවශ්‍ය ප්‍රකාශිත බලයක් එයට නොතිබුණි.

VII 1960 දශකයේ අවසානය වන විට සමාජය තුළ
- (අ) පූර්ණ දේශපාලන නිදහස මූර්තිමත් කරන නව ව්‍යවස්ථාවක් සඳහා
- (ආ) දේශීය ව්‍යවස්ථාවක් සඳහා
- (ඇ) සහ ජනරජයක් සඳහා වූ ප්‍රබල තර්කයන් පැවතුණි.

VIII සෝල්බරි ව්‍යවස්ථාව අහෝසිකර නව ව්‍යවස්ථාවක් සම්මත කිරීමට තමන්ට ජනවරමක් දෙන්නැයි ශ්‍රී ලංකා නිදහස් පක්ෂය, ලංකා සම සමාජ පක්ෂය සහ කොමියුනිස්ට් පක්ෂවලින් සමන්විත එක්සත් පෙරමුණු සභාගය 1970 පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණයේ දී පොරොන්දුවක් දී තිබිණ. ශ්‍රී ලංකාව ජනරජයක් බවට පත් කිරීමට ද එක්සත් පෙරමුණ පොරොන්දු විය.

නිගමනය :

1972 ව්‍යවස්ථාව, ලාංකීය සමාජය තුළ සෝල්බරි ව්‍යවස්ථාවට එරෙහිව පැන නැගුණු විවේචන ගණනාවකට එල්ල වූ ප්‍රතිචාරයක් විය. එය ලංකාවේ ජාතිකවාදී සහ යටත් විජිතකරණ දේශපාලනයේ අංගයක් ද විය. නව සමූහාණ්ඩුවාදී ව්‍යවස්ථාවක් කෙටුම්පත් කර සම්මත කරන ලද්දේ 1970 දී බලයට පත් වූ සමගි පෙරමුණය. එය සිංහල ජාතිකවාදී සහ වාමාංශික දේශපාලන සන්ධානයක් විය. 1972 ව්‍යවස්ථාව එම බලවේගවල දේශපාලන මතවාද අනුව සකස් වූ බව කිව හැකිය.

Department of Examinations

7. 1972 සහ 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා යටතේ ව්‍යවස්ථාදායකය සතු බලතල සන්සන්දනය කරන්න.

(ලකුණු 20 යි)

අභිමතාර්ථ :

මෙම ප්‍රශ්නයෙන් අපේක්ෂා කරන්නේ 1972 හා 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා යටතේ ව්‍යවස්ථාදායකට හිමි වූ බලය සංසන්දනාත්මකව අවබෝධ කරගැනීමට අපේක්ෂකයාට ඇති දැනුම ඇගයීමය. අපේක්ෂකයාගේ තුලනාත්මක විශ්ලේෂණ හැකියාව ප්‍රදර්ශනයවීම ද මෙමගින් අපේක්ෂා වෙයි. එමනිසා, ව්‍යවස්ථා දෙක යටතේ ව්‍යවස්ථාදායකයට හිමි වූ බලය ලැයිස්තුගත කිරීම පමණක් ප්‍රමාණවත් නොවේ.

හැඳින්වීම :

නිදසුනක් ලෙස හැඳීන්වීමේ ඡේදයේ දී ව්‍යවස්ථාවන් දෙකම ව්‍යවස්ථාදායකයේ බලය පිලිබඳ ප්‍රවේශ දෙකක් අනුසාරයෙන් රාමුගත කළ බව දක්විය හැක. 1972 ව්‍යස්ථාව යටතේ ජනතාවගේ ස්වාධිපත්‍යය පිළිබඳ ප්‍රධානතම ආයතනය වූයේ ජාතික රාජ්‍ය සභාවයි. එහෙත් 1978 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ ජනතාවගේ ස්වාධිපත්‍යය අභ්‍යාස කරන ආයතන අතුරින් පාර්ලිමේන්තුව එකක් පමණක් විය. එමනිසා මෙම ව්‍යවස්ථා දෙක තුළින් ව්‍යවස්ථාදායකයේ බලය සඳහා ප්‍රවේශ වූ ආකාරය අතර වැදගත් වෙනස්කමක් තිබේ.

I ව්‍යවස්ථා දෙකම සතුව පූර්ණ ව්‍යවස්ථාදායක බලය ඇත. එහෙත් 1978 ව්‍යස්ථාව ජනාධිපති ව්‍යවස්ථාවක් නිසා ජනාධිපතිවරයා ද සතුව ජනමත විචාරණයක් තුළින් ක්‍රියාත්මකවන ව්‍යවස්ථාදායක බලයක් තිබේ. එමෙන්ම 1978 ව්‍යවස්ථාදායකය, විධායකයට වඩා ද්විතීයකය. ජනාධිපතිවරයාගේ බලය සහ තත්ත්වය, ව්‍යවස්ථාදායකයට වඩා ඉහළය. ජනමතවිචාරණය පිළිබඳ වගන්තියක් 1972 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව තුළ නොමැති විය.

II 1972 ව්‍යවස්ථාව විසින් ජාතික රාජ්‍ය සභාවේ ව්‍යවස්ථා සම්පාදන බලය උත්තරීතර බවට පත් කෙරිණ. ව්‍යවස්ථා සම්පාදනයේ දී අධිකරණ විමර්ශණ බලය පැහැදිලිවම ඉවත් කරනු ලැබිණ. 1978 ව්‍යවස්ථාව මෙම මූලධර්මය මඳ වශයෙන් වෙනස් කරමින් පාර්ලිමේන්තුව විසින් අනුමත කිරීමට පෙර කෙටුම්පත් අවස්ථාවේ නීති අධිකරණ විමර්ශණයට යොමු කිරීමට අවසරය ලබා දී තිබේ.

III ව්‍යවස්ථා දෙකටම, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව සංශෝධනය කිරීමේත්, අහෝසි කිරීමේත් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාමය බලය තිබේ. එහෙත්, ව්‍යවස්ථා දෙකෙහිම එම බලයට සීමාවක් තිබිණ. එය නම් නව ව්‍යවස්ථාවක් පණවන්නේ නොමැතිව පවතින ව්‍යවස්ථාවක් අහෝසි කළ නොහැකි වීමයි. මේ අතර, 1978 ව්‍යවස්ථාවේ, 1972 ව්‍යවස්ථාවේ නොතිබුණ අංගයක් තිබිණ. ඒ අනුව ව්‍යවස්ථාවේ 1,2,3 වගන්ති ඇතුලු වගන්ති 10 ක් සංශෝධනය හෝ අවලංගු කිරීමට පාර්ලිමේන්තුවේ තුනෙන් දෙක අනුමැතිය සමග ජනමත විචාරණයකින් මහජන අනුමැතිය ද අවශ්‍ය වේ.

IV ව්‍යවස්ථාදායකයන් දෙකටම ආණ්ඩුවේ මූල්‍ය පාලනය සම්බන්ධයෙන් සම්පූර්ණ බලය තිබේ.

V ව්‍යවස්ථාදායකයන් දෙකටම පොදු තවත් ලක්ෂණයක් වූයේ, ඒවා විසින් පණවන ලද නීති අධිකරණ විමර්ශනයට භාජනය කිරීමට ඉඩ නොතිබීමයි. 1972 දී හඳුන්වා දෙන ලද මෙම මූලධර්මය 1978 දී ද ඉදිරියට ගෙනයනු ලැබිණ.

Department of Examinations

නිගමනය :

1972 සහ 1978 ව්‍යවස්ථාදායකයන් දෙක අතර සමානකම් ද වෙනස්කම් ද තිබුණු අතර, එම වෙනස්කම්වලට පදනම් වූයේ ව්‍යවස්ථාදායකය සම්බන්ධයෙන් තිබූ ප්‍රවේශ දෙකේ වෙනසයි. 1972 ව්‍යවස්ථාව විසින් ඇතිකරණ ලද ආණ්ඩු ක්‍රමය ජාතික රාජ්‍ය සභාව කේන්ද්‍රකරගත් අතර, 1978 ආණ්ඩුක්‍රමය විධායකය කේන්ද්‍රකරගත් එකක් විය.

8. පහත සඳහන් මාතෘකාවලින් ඕනෑම **දෙකක්** පිළිබඳ සටහන් ලියන්න.

(ලකුණු 10 × 2 = 20 යි)

(i) රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදන ක්‍රියාවලියෙහි අවධි

පිළිතුරේ අන්තර්ගත විය යුතු මූලික විෂය කරුණු :

- රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය ක්‍රියාවලියක් ය යන්න පැහැදිලි කිරීම.
- එම ක්‍රියාවලියේ විවිධ අදියර හඳුනා ගැනීම.
- ඒ අදියර එකිනෙක විස්තර කිරීම.

විෂය කරුණු සහ සාකච්ඡාව

I රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය යනු ක්‍රියාවලියකි. එය එක වරක දී සිදුකරන ක්‍රියාවන් නොවේ.

II රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවලිය 'ප්‍රතිපත්ති ජීවන චක්‍රය' වශයෙන් ද හඳුන්වනු ලැබේ.

III රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවලිය තුළ පහත සඳහන් අවස්ථාවන් පවතී.

i. ප්‍රතිපත්ති මූලාරම්භ කිරීම.
ii. ප්‍රතිපත්ති නිර්මාණය
iii. ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම.
iv. ප්‍රතිපත්ති ඇගයීම

IV ප්‍රතිපත්ති ආරම්භ කිරීම : ප්‍රතිපත්තිවලට බලපාන ගැටළු සහ ඒවායේ අර්ථ නිරූපණ හඳුනා ගැනීම, ප්‍රතිපත්ති න්‍යාය පත්‍රයක් පිළියෙළ කිරීම, සහ විකල්ප ප්‍රතිපත්ති හඳුනා ගැනීම.

V ප්‍රතිපත්ති නිර්මාණය :
දෙන ලද ප්‍රතිපත්ති ගැටලු අතුරින් වඩාත් හොඳම ප්‍රතිපත්ති විකල්පයක් තෝරාගැනීම, ප්‍රතිපත්තියක් සැළසුම් කිරීම, එය ක්‍රියාත්මක කිරීම සැළසුම් කිරීම.

VI ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කිරීම :
ආණ්ඩුවට පමණක් ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාත්මක කළ නොහැක. ඒ සඳහා පෞද්ගලික අංශයේ මෙන්ම සිවිල් සමාජයේ ද සහභාගීත්වය අවශ්‍ය වෙයි.

VII ප්‍රතිපත්ති ඇගයීම :
අපේක්ෂිත ප්‍රතිපත්ති ඉලක්ක ළඟාකර ගත්තේ ද නැද්ද යන්න නිශ්චය කර ගැනීමට මෙය වැදගත් වෙයි. ප්‍රතිපත්තියක් අඛණ්ඩව ඉදිරියට ගෙනයා යුතු ද, නැතිනම් එය මුළුමනින් ම වෙනස් කළ යුතු ද යන්න තීරණය කිරීමට මෙය උපකාරී වෙයි. අත්දැකීම් ඇගයීම සහ පසු විපරම ප්‍රතිපත්ති ඇගයීම තුළ ඇතුළත් තවත් අංගයක් වෙයි.

VIII අවසන් වශයෙන්, රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්ති ක්‍රියාවලිය තුළ බොහෝ ආයතනික මෙන්ම විවිධ ප්‍රාගුණ්‍යයන් ද ඇතුළත් වෙයි.

Department of Examinations

(ii) ගැටුම් වැළැක්වීම සහ ගැටුම් සමථනය අතර වෙනස්කම්

පිළිතුරේ අන්තර්ගත විය යුතු මූලික විෂය කරුණු :

- සංකල්ප දෙක කෙටියෙන් අර්ථ දැක්වීම.
- ඒ දෙකෙහි වෙනස්කම් හඳුනා ගැනීම.
- එම වෙනස්කම් නිදසුන් සහිතව පැහැදිලි කිරීම.

විෂයකරුණු සහ සාකච්ඡාව

I ගැටුම් වැළැක්වීම සහ ගැටුම් සමථනය යනු ගැටුම් සමග ගණුදෙණු කිරීමට ඇති ප්‍රවේශ දෙකකි. ඒ එක් එක් ප්‍රවේශය සතු වූ ඒවාට අයත් වන, අභිමතාර්ථ සහ අභියෝග පවතී.

II ගැටුම් වැළැක්වීම :
විනාශකාරී ප්‍රතිවිපාක අත්කර දිය හැකි ගැටුම් ඇතිවීම වැළැක්වීම එහි අපේක්ෂාවයි. ගැටුමක මුල් අවස්ථාවේ දී එය ව්‍යාප්ත වීම සීමා කිරීම ද තවත් අරමුණකි. එසේම එහි සෘණාත්මක ප්‍රතිවිපාක සීමා කිරීම ද ගැටුම් වැළැක්වීමේ අරමුණකි.

III ගැටුම් සමථනය යනු ගැටුම නැවත ඇතිවීම වැළැක්වීමේ අභිප්‍රාය සහිතව සමථයකට පත්කිරීම ය. එමගින් ගැටුම අවසානයක් කරා ගෙනයාමට අපේක්ෂා කෙරේ.

IV වෙනස්කම්
(අ) ගැටුම් වැළැක්වීම මගින් අපේක්ෂා කරන්නේ ගැටුමක් වර්ධනයවීම සහ එය පරිණතභාවයට පත්වීම වැළැක්වීමට අවශ්‍ය පියවර ගැනීමයි. ඒ සඳහා ගැටුමට බලපෑ හැකි ගැටුමේ හේතු, ස්ථාවරයන් සහ ක්‍රියාමාර්ගයන් හඳුනා ගැනීම අවශ්‍ය වෙයි. සංසන්දනාත්මකව, බලන විට, ගැටුම් සමථනය ප්‍රයෝජනවත් වන්නේ ගැටුම දැනටමත් වර්ධනය වී, පූර්ණ වී පවතින විටදීය, සාකච්ඡාව, මැදිහත්වීම, තෙවන පාර්ශවවල මැදිහත්වීම, සාම ගිවිසුම්, පශ්චාත් - ගිවිසුම් ප්‍රතිපත්ති ආදිය එහි දී උපක්‍රම වශයෙන් භාවිතා වෙයි. ගැටුම් වැළැක්වීම සඳහා එවැනි ආකාරයේ ප්‍රතිකර්ම අවශ්‍ය නොවෙයි.

(iii) රාජ්‍යයන් ජාත්‍යන්තර දේශපාලනයේ දී ජාතික බලය භාවිත කරන මාධ්‍ය

පිළිතුරේ අන්තර්ගත විය යුතු ප්‍රධාන විෂය කරුණු :

- ''ජාතික බලය'' අර්ථ දැක්වීම.
- ජාත්‍යන්තර දේශපාලනයේ දී ජාතික බලය යොදාගන්නා විවිධ ක්‍රම හඳුනා ගැනීම.
- ඒවා නිදසුන් සහිතව පැහැදිළි කරදීම.

Department of Examinations

විෂය කරුණු සහ සාකච්ඡාව

I ජාතික බලය පිළිබඳ අර්ථ නිරූපණ :
හාන්ස් මෝගන්තෝට අනුව ජාතික බලය යනු තවත් ජාතියක් සිතන සහ ක්‍රියා කරන ආකාරය වෙනස් කිරීමට ජාතියකට පවතින හැකියාවයි. එසේම එක ජාතියකට ඔවුන්ගේ අභිප්‍රාය තවත් ජාතියක් මත පැනවීමට ඇති ශාක්‍යතාව යනු ද එහි තවත් අර්ථයකි.

II රාජ්‍යයන් ඒවායේ අභිප්‍රාය අනෙක් රාජ්‍යයන් මත පැනවීම සඳහා පහත දැක්වෙන මාධ්‍යයන් භාවිතා කරති.

(අ) පීඩනය ඇති කිරීම
(ආ) ප්‍රතිලාභ දීම / ප්‍රතිදාන
(ඇ) දඬුවම් කිරීම
(ඈ) බලය භාවිතාව

III පීඩනය :
මෙය සාමාන්‍යයෙන් සිදුවන්නේ සාකච්ඡාව, විවාද කිරීම හෝ මතුවී පවතින ගැටලු නැවත - අර්ථ දැක්වීම මගින් අනෙක් රාජ්‍යයන්ට ඒත්තු ගැන්වීම මගිනි.

IV ප්‍රතිලාභ / ප්‍රතිපාදන - ආර්ථික උපකාර, දේශපාලන උපකාර, යුද්මය ආධාර, සහ ද්‍රව්‍යමය උත්ප්‍රේරණයන් මෙයට ඇතුළත් වෙයි.

V දඬුවම් කිරීම
ප්‍රතිලාභ අත්හිටුවීම සහ අනෙක් රාජ්‍යයන්ට සෘණාත්මක ප්‍රතිවිපාක අත්කොට දී පීඩාවිඳින තත්වයකට බලයෙන් පත් කිරීම මෙයට ඇතුළත් වෙයි. ප්‍රචාරණය, කුපිතකරවීමේ ක්‍රියාවන් සහ අනෙකුත් රාජ්‍යයන්ට උපකාර කිරීම යනු ප්‍රහාරාත්මකව භාවිතා කරන විවෘත ක්‍රියාමාර්ගයන් ය.

VI බලය භාවිත කිරීම යනු :
සක්‍රීය බලය භාවිතාවයි. එහිදී යුද්ධ සහ ආක්‍රමණය භාවිතා කිරීම සිදුවිය හැක.

Department of Examinations

(iv) කැබිනට් සහ ජනාධිපති ආණ්ඩුක්‍රම ආකෘති අතර වෙනස්කම්

පිළිතුරේ අන්තර්ගත විය යුතු ප්‍රධාන විෂය කරුණු :

- ආණ්ඩුක්‍රම දෙක කෙටියෙන් හැඳින්වීම.
- ඒවා අතර වෙනස්කම් හඳුනාගෙන, විස්තර කිරීම.

I ජනාධිපති ආකෘතියේ ආණ්ඩුවක ප්‍රධාන ලක්ෂණය වන්නේ එහි ව්‍යවස්ථාදායකය සහ විධායකය වෙනස් ආකාරයෙන් සම්භවය වීම හා වෙනස්ව පැවතීම යි. පාර්ලිමේන්තු ක්‍රමය මත පදනම් වන කැබිනට් පද්ධතියක දී විධායකය උත්පාදනය වන්නේ ව්‍යවස්ථාදායකය තුළින්මය. එම නිසා එම ආයතන දෙකම සතුව ඇත්තේ එකම ප්‍රභවයකි.

II ජනාධිපති ක්‍රමයක දී බලතල වෙන් කිරීමේ මූලධර්මය ක්‍රියාත්මක වෙයි, විශේෂයෙන් ම ව්‍යවස්ථාදායකය සමඟ විධායකය අතර ආයතනික බෙදීමක් සිදුවෙයි.

III කැබිනට් ආකෘතියේ දී එවැනි දැඩි බලතල වෙන් කිරීමක් නොපවතී. දේශපාලන විධායකය ව්‍යවස්ථාදායකයේ ම අංගයකි. ජනාධිපති ක්‍රමය තුළ, විධායකය ව්‍යවස්ථාදායකයේ ස්වාධීනව පවතී. විධායකය ව්‍යවස්ථාදායකයට වගවීමක් ද නැත. කැබිනට් ක්‍රමයක, විධායකය සාමූහිකව ව්‍යවස්ථාදායකට වගකිව යුතුය.

IV ජනාධිපති ක්‍රමයක දී, විධායකයේ සාමාජිකයන් ව්‍යවස්ථාදායකයේ සාමාජිකයෝ නොවෙති. එහෙත් කැබිනට් ක්‍රමයක දී, දේශපාලන විධායකයේ සාමාජිකයන් තෝරා ගැනෙනුයේ ව්‍යවස්ථාදායකය තුළින්මය.

V ජනාධිපති ක්‍රමයක දී විධායකය ව්‍යවස්ථාදායකයෙන් ස්වාධීනය. විධායකය ව්‍යවස්ථාදායකයට වගකීම පාර්ලිමේන්තු ක්‍රමයේ ඇති ක්‍රමයට වඩා වෙනස් ය. පාර්ලිමේන්තු ක්‍රමයේ ඇත්තේ අගමැති ඇතුළු කැබිනට් මණ්ඩලය සාමූහිකව වගකීමයි. ජනාධිපති ක්‍රමයේදී ඇමතිවරුන් ව්‍යවස්ථාදායකයට වග කියන්නේ තනි තනිවය.

VI කැබිනට් ආණ්ඩුක්‍රමයක ආණ්ඩුවේ නායකයා වන්නේ අගමැති වරයාය. සමහර ජනාධිපති ක්‍රමවල අගමැති කෙනෙකු නැත. ජනාධිපතිවරයා ආණ්ඩුවේ විධායක ශාඛාවේ ප්‍රධානියාය. මෙය ඇමරිකාවේ ඇති ක්‍රමයයි.

VII ජනාධිපති ක්‍රමයක, රාජ්‍යයේ නායකයා වන ජනාධිපතිවරයා සෘජුව මහජන ඡන්දයෙන් තෝරා පත්කර ගනු ලැබෙති. කැබිනට් ක්‍රමයක් තුළ, රාජ්‍ය නායකයා, එක්කෝ බ්‍රිතාන්‍යයේ මෙන් උරුමයෙන් පත්වෙයි. අනෙකුත් සියලු කැබිනට් ආණ්ඩුවල රාජ්‍ය නායකයා නාමකරණයෙන් පත් කරනු ලැබෙති.

****

Department of Examinations